

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

thiếu nhi

CHỦ BIÊN
NHẬT-TIẾN

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG

Óc hẹp hòi là những đầu óc không
chịu tìm hiểu những gì mà mình
không ưa thích.

MASON - OURSEL

PHẦN ƯU

Chúng tôi rất đau buồn được tin :

Em **THÁI-HUY-THẠNH**

Bút hiệu : *Trúc Lam*

Trong Gia Đình Thiếu Nhi vừa từ trần ngày 31-10-72 tại Tam Kỳ sau bốn tháng nằm tại bệnh viện.

Thay mặt toàn thể Gia Đình Thiếu Nhi, chúng tôi xin thành thực phân ưu cùng tang quyến và cầu chúc linh hồn người quá cố sớm siêu thoát.

Tòa soạn **THIẾU NHI**

✕

CHƯƠNG TRÌNH SINH HOẠT
hàng tuần tại tòa soạn
Thiếu Nhi (từ 8g đến 10g45
ngày chủ nhật 12-11-1972).

● **Văn nghệ** : *Hát cộng đồng* : Con đường vui, hai con thần lân, đây thân ái và ôn các bài cũ.

● **Trò chơi** : *Nếu thì, kể chuyện đây chuyện.*

● **Học tập** : *Cách bện dây, tằm dằm giấy, thi đua làm ly giấy.*

● **Vật dụng mang theo** : *Một sợi dây 3 mét và một sợi nhỏ dài 5 tấc, giấy, viết.*

Ngoài ra các bạn tới tham dự có bài hát và trò chơi khác xin cứ sắp sẵn và đề nghị ngay trong buổi sinh hoạt (từ 11 giờ đến 12 g Tiểu ban sinh hoạt sẽ trình bày dự án của ban sinh hoạt về buổi cắm trại của Ban Điều Hành Trung Ương tại Mai Thôn (Thủ Đức))

Ủy Viên Sinh Hoạt
TRỊNH VIỆT THẢO
(S.V. Khoa Học)

DANH TÍNH CÁC EM MƯỢN SÁCH Ở THƯ VIỆN THIẾU NHI TRÊN HAI THÁNG CHƯA TRẢ

Như đã thông báo ở một kỳ trước, Ban Điều Hành Thư Viện kể từ số này bắt đầu công bố danh tính của các bạn đã mượn sách của Thư Viện TN trên hai tháng mà không hoàn trả (trong khi thẻ lệ in ngay ở tờ giấy dán ngoài bìa sách đã ấn định là một tuần lễ). Việc hoàn trả chậm trễ, hoặc không hoàn trả là một thiệt thòi chung cho toàn thể các bạn trong GĐTN bởi Thư Viện TN là tài sản chung của toàn thể mọi người. Việc công bố danh sách của các bạn trên mặt báo là một việc làm ngoài ý muốn của Ban Điều Hành Thư

Viện, nhưng dù sao vẫn là điều cần thiết để bảo vệ quyền lợi chung.

Danh sách này sẽ đăng tải làm ba lần (sẽ lược bỏ tên những bạn đã đem trả sách) :

— Lần thứ nhất : Không ghi địa chỉ rõ ràng.

— Lần thứ nhì : Có địa chỉ rõ ràng.

— Lần thứ ba : Có gửi kèm thư xin phụ huynh can thiệp giúp việc trả sách cho Thư Viện.

Thiết tha mong các bạn vì quyền lợi chung, hãy hoàn trả sách ngõ hầu xứng đáng là một phần tử tốt trong Gia Đình TN như đã cam kết khi gia nhập GĐTN

Ủy Viên Điều Hành Thư Viện
ĐỖ-MINH-HOÀNG
(H.S. Võ Trường Toản)

1, Nguyễn mạnh Hùng, Bạch Đằng, GĐ — 2, Nguyễn nạnh Dũng (như trên) — 3, Nguyễn vĩnh Phúc, Nguyễn Thông SG — 4, Nguyễn ngọc Thanh Đạm, Chợ Vấp — 5, Nguyễn hùng Thiện, CXSQ CH — 6, Nguyễn văn Sang, bến Mễ Cốc Bình Đông — 7, Nguyễn bá Dũng, Nguyễn Huệ PN — 8, Phạm đức Vũ, Tân thuận Đông — 9, Phạm mạnh Quỳnh, Trương minh Ký GĐ — 10, Phạm quốc Hưng, Cư xá T.M.K GĐ — 11, Phạm lễ Tùng, Bui hữu Nghĩa Chợ Lớn — 12, Phạm quốc Quang, Trương minh Giảng GĐ — 13, Trần đắc An, Bến Vân Đồn SG — 14, Trần kim Tông, Trần cao Vân PN — 15, Trần vĩnh Phúc, Lê văn Duyệt SG — 16, Võ đoãn Trần, Trương minh Ký PN — 17, Vũ quốc Thắng, Cư xá Lữ Gia Chợ lớn — 18, Võ hữu Phúc, Võ di Ngụy PN — 19, Lê minh Hùng, Hậu Giang Chợ Lớn — 20, Lê T.M. Châu, Bến Hàm Tử Chợ Quán — 21, Hàng thái Sơn, Trần hưng Đạo SG — 22, Hoàng xuân Sơn, Tôn Đản SG — 23, Hà ngọc Sinh, Minh Mạng SG — 24, Hồ sĩ Khoa, Hai Bà Trưng SG — 25, Kim Hên, Ngô tùng Châu GĐ — 26, Đặng tấn Lợi, Thiệu Trị Phú Nhuận — 27, Trương văn Hòa, Ấp Tân Canh GĐ — 28, Đỗ đức Dũng, Hồng thập Tự SG — 29, Nguyễn thị Mỹ Duyên, Lê văn Duyệt SG — 30, Nguyễn thị Minh Thuận Nguyễn Thông SG — 31, Nguyễn thị Thu Hồng, Hòa Hưng SG — 32, Nguyễn thị Mạnh, Hồng thập Tự SG — 33, Ng thị Hoàng Lan, Yên Đỗ SG — 34, Lê thị Liên, Triệu Đà SG — 35, Trương minh Thu, Phan đình Phùng SG — 36, Trương minh Xuân, Phan đình Phùng SG — 37, Vũ thị Minh Thu, Võ di Ngụy PN — 38, Võ thị Kiều Ngân, Thiệu Trị Phú Nhuận — 39, Trần thị Mỹ Hồng, Võ di Ngụy PN.

(Còn nữa, kỳ sau đăng tiếp)

Ghi chú : Những bạn có tên trong danh sách, nếu có nhã ý đem trả sách, xin hỏi người phụ trách một giấy biên nhận để tránh sự nhầm lẫn đáng tiếc về sau.

HỘP THƯ

Chị **ĐỖ PHƯƠNG KHANH** trả lời

Em Nguyễn thị Bình, Biên Hòa : Em rất đủ điều kiện để gia nhập GĐTN. Một buổi sáng chủ nhật nào đó em cố gắng ghé tòa soạn chơi nhé. Dù em mới biết Thiếu Nhi từ số 48 em đừng than thở rằng trễ. Báo bộ còn đó. Mà bố lại cùng con gái như vậy thì chắc chắn em của chị sẽ là Thiếu Nhi kỳ cựu mấy hồi, em nhỉ.

Em Việt Thảo, Saigon : Em thông minh lắm, nên đã tự tìm ra được bài học về tặng quà rất gọn gàng và có hiệu quả. Chị khỏi phải sửa chữa gì cả. Chị rất cảm ơn sự em qui chữ ký của chị và chú N.T. như vậy và sẽ gửi lại những chữ ký khác, em vui lòng chứ?

Em Trần Thiện P, Cần Thơ : Em có lòng muốn giúp T.N là qui lắm rồi. Còn kết quả thì phải từ từ chứ, đừng vội em ạ.

Em Lương văn Hòa, Tam Kỳ : Cho chị gửi lời thăm Bình. Chị mong sớm có chỉ nhánh ở Tam Kỳ lắm đấy nhé.

Em Ngô Cảnh An, Gò Vấp : Saigon, Chợ Lớn, Gia Định là Trung Ương họp ở tòa soạn. Hiện nay mới có một chi nhánh ở Biên Hòa đó em. Còn nhỏ mà đã phải vừa đi làm vừa đi học, không bao giờ đáng chê, trái lại, còn đáng kính trọng, vì tuy nhỏ, mà em đã biết sống tự lập, có trách nhiệm đối với xã hội rồi, nghe em.

Em Thúc Sinh Hoàng Thạch, Saigon : Chị đề nghị em dùng nửa sau của bút hiệu thôi nhé. Kéo dài quá và... ký ký. «Chồn què hương là đẹp hơn cả» quốc văn giáo khoa thư bảo thế, cho nên chú N.T. cũng đồng ý với em là chắc rồi đó.

Em Trương Hoài Nhân, Saigon : Em ơi! Tin chị đi! Không bao giờ vì sự một em trong bút nhóm mượn sách không trả mà cả bút nhóm bị bỏ rơi đâu. Nếu các em có điều gì làm lỗi thì bị các bác chú và chị rầy, xong rồi là thôi, không thể nào các bác chú và chị lại trả đũa các em, nói với Võ Phong như vậy để em ấy yên tâm dùm chị em nhé.

Em Phạm huy Quyển, Biên Hòa : Phiếu của em thiếu hình. Gửi hình về nhớ ghi lại lý lịch kèm theo để tránh tìm phiếu cũ rất mất thì giờ nghe em.

thiếu nhi

Chủ nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG
 Chủ biên : NHẬT TIẾN

Tòa soạn : 159 Thiệu Trị (Phủ Nhuận)
 Sài Gòn — Đ.T 42.152
 Cơ sở phát hành : 82 Lê Lợi Sài Gòn
 Đ.T 20.348

Năm thứ hai — Số 64 — ngày 12-11-1972
 Giá : 50 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn-Hùng-Trương 1 ● Thắc mắc của Em : Bách Khoa phụ trách 2 ● Đặc biệt : Thư ngỏ gửi quý vị phụ huynh trên toàn quốc 3 ● Truyện ngắn : Hương vị đồng quê của Phan văn Kha 4 ● Sáng tác : Vành Khuyên của VI Cổ Biếc 19 Cuộc thi sáng tác : Mùa hạ hồng xưa của Vũ Hạ Huyền 20 ● Em tập viết văn : Nhật Tiến phụ trách 10 ● Bướm trong vườn 18 ● Bướm muôn màu 11 ● Sự tìm : Đại Tinh Tinh của Túy Hà 13 — Lịch sử và quá trình tiến triển của con voi của Nguyễn Thư 23 — Vụ đắm tàu Bốc-ken-hét của Văn Trung 26 — Sự tìm của Vịt Mò 29 ● Giải trí : Đỗ vui có thưởng 8 — Ô chữ Phi thuyền của Tân Viên 8 — Tranh 7 diềm sai của Vi Vi 7 ● Áo thuật : Ai đoán cũng trật 9 ● Trò chơi, Thủ công : Làm những con vật biết đứng của Vịt Mò 14 — Chạy đuổi của Vịt Mò 15 — Phi thuyền giản dị của Triều Vũ 30 ● Vườn hồng : Suối mát của Đỗ phương Khanh 16 — Chị ơi của Mai Loan 17 — Tay Ngọc bên bếp hồng của Huỳnh Chúc 17 ● Tranh vui : của Nguyễn Tài 7 ● Tranh phim : Tí Xiu đại thần lực 24 ● Truyện dài : Thuở mơ làm văn sĩ của Nhật Tiến 32.

TRANH BÌA CỦA VI VI
GẮNG SỨC

Thư Chủ nhiệm

GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến,

Trong số những thư từ hàng ngày gửi đến chúng tôi, chúng tôi nhận thấy có vài em tâm sự về việc gia đình của các em với sự không hiểu rõ tình yêu thương con cái của cha mẹ.

Thật ra, tình yêu con cái của cha mẹ thật bao la.

Ông Andersen, một nhà kể chuyện Đan Mạch có thuật chuyện một người mẹ cứu đứa con đang hấp hối.

Người mẹ ngồi bên cạnh giường đứa con đau nặng. Đứa bé trông thật xanh xao, gầy còm. Đôi mắt nhắm thiêm thiếp. Đứa bé còn thở, nhưng hơi thở của em khô khè như sắp sửa nghẹt lại. Người mẹ ngồi bên cạnh nước mắt đầm đìa.

Đang lúc ấy, có tiếng gõ cửa và một cụ già bước vào. Ông cụ đến ngồi trên ghế bên cạnh người mẹ và ngắm đứa bé đang thở hơi lên. Người mẹ liền hỏi: Cụ xem cháu có qua khỏi không!

Ông cụ liền đáp: Chắc không, tôi đến để báo tin bà hay thần chết đang sửa soạn đến đem con bà đi.

Người mẹ đứng phắt dậy, mặt mày đã xanh nhợt lại càng tái mét thêm lên, nói với giọng run run:

— Xin cụ cho cháu biết thần chết ở đâu để cháu đến đây cầu xin cho con cháu được sống.

Cụ già liền chỉ con đường: Bà đi mau thẳng theo ngã này. Bà để cháu cho tôi trông giùm cho.

Người mẹ liền chạy ra ngoài. Trời giá lạnh. Trên con đường đi đầy tuyết phủ, một người đàn bà với mái tóc đen ngồi choán lối. Người mẹ đến hỏi thăm đường.

Người đàn bà tóc đen trả lời: Bà hãy hát tất cả những bài hát mà bà đã hát hay ru cho con bà nghe. Tôi thường hay nghe bà hát và tôi rất thích. Tôi là Thần Đêm. Nhiều lúc tôi thấy cặp mắt bà ứa lệ trong khi bà hát.

— Tôi bằng lòng hát, hát tất cả những gì bà muốn. Nhưng xin bà cho tôi được đi để cứu lấy con tôi.

Người mẹ liền chấp hai bàn tay lại để van xin, trong lúc hát vang lên nghẹn ngào. Bà hát rất nhiều, nhưng những giọt nước mắt chảy bên má khô héo của bà còn nhiều hơn nữa. Sau đấy, Thần Đêm mới chỉ:

— Bà đi ngã này, phía rừng thông trước kia.

Đến giữa rừng, người mẹ không biết lối nào để đi. Cạnh đấy, có một bụi gai, trơ trụi hoa lá, chỉ có những cục tuyết đóng trên cành.

— Người có biết đường nào đến nhà Thần Chết để tôi gặp ông ta trước khi ông ta đem con tôi đi?

Bụi gai trả lời: Tôi biết, nhưng trước khi tôi chỉ đường, tôi đang bị lạnh cóng, cứng như cục đá, bà hãy ôm tôi vào lòng để sưởi ấm giùm tôi.

(xem tiếp trang bên)

thắc mắc của em

(tiếp theo trang 1)

THƯ CHỦ NHIỆM

Bà mẹ liền ôm bụi gai vào ngực, siết mạnh lại cho bụi cây mau ấm áp, gai góc đâm vào thịt bà, và máu chảy ra từng giọt. Nhờ sự ấm áp của trái tim đau khổ của người mẹ, những lá non tươi thắm cùng với bông hoa đua nhau mọc trên những cành vira rồi khô lạnh của bụi gai.

Được hài lòng, bụi gai liền chỉ đường cho bà mẹ. Đi một lúc bà gặp một cái hồ rộng lớn chắn ngang cả lối đi.

Trong lúc tuyệt vọng, bà liền nằm xuống đất, gơ tay bụm lấy chút ít nước trong hồ để uống.

Hồ liền nói : Bà không đủ sức lội qua hồ này đâu. Nếu bà muốn khóc, cứ khóc đi, khóc đi cho đến khi nào đôi mắt của bà rơi vào lòng hồ tôi sẽ đưa bà qua bên kia bờ hồ để gặp Thần chết.

Người mẹ kêu lớn lên : Tôi không tiếc gì cả, miễn cứu được con tôi.

Rồi bà khóc, bà khóc mãi đến khi đôi mắt của bà rơi xuống đáy hồ và trở thành đôi ngọc trai quý giá.

Hồ bèn bế bà mẹ để bà ngồi trên mặt nước, nhẹ nhàng như ngồi trên một chiếc thuyền và đưa bà qua bên kia sông, gần bên cạnh nhà của Thần Chết.

Bà mẹ gặp một cụ già đang ngồi trong nhà, hỏi ngay : Thần Chết ở đâu, xin làm ơn cho tôi gặp gặp.

Bà già gác nhà liền nói : Bà có mái tóc đen dài đẹp quá, tôi rất thích. Nếu bà bằng lòng đổi mái tóc đẹp của bà với mớ tóc bạc phơ của tôi, tôi sẽ đưa bà gặp Thần Chết.

— Tôi vui lòng cho bà mái tóc đen này.

Bà mẹ liền đổi lấy mớ tóc bạc trắng của bà già gác cửa.

Bà mẹ vào trong một lát rồi trở ra nói với người mẹ :

— Thần Chết biết rằng vì lòng yêu con, bà cho tất cả, những bài hát và những dòng nước mắt của bà, bà hy sinh trái tim, sắc đẹp và tuổi trẻ của bà. Thần Chết biết rằng sự đau khổ, lo lắng làm hao mòn những ngày còn lại của đời bà. Vì vậy Thần Chết bằng lòng tha cho con bà. Bà về đi, con bà được sống và chính bà đã cứu mạng nó.

Các em thân mến,

Đúng như trên, các em ạ, cha mẹ lúc nào cũng sẵn sàng dành cho con cái mình, những niềm vui hay những nỗi buồn của mình, những ngày cũng như những đêm, những giọt nước mắt, tuổi trẻ của mình, nói tóm lại tất cả đời mình cho con.

Vậy, các em lúc nào cũng nên thương yêu cha mẹ.

Thân mến

NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

HỎI : Em mặc áo trắng, quần xanh, em chụp hình và coi phim (chưa rửa ra hình) em thấy trắng đôi thành màu đen, quần xanh đôi thành màu trắng. Tại sao vậy ?

ĐẶNG KHÁNH TOÀN
(HS. Chu văn An)

ĐÁP : Phim mà em nói là âm bản. Độ sáng của âm bản phải ngược với độ sáng của vật thì khi rửa ra hình, hình mới có độ sáng đúng như vật được. Sở dĩ trên âm bản mẫu, trắng trở thành đen, đen trở thành trắng là vì trên phim có tráng một lớp hóa chất (thường là Bromure Bạc, khi gặp ánh sáng thì đen lại. Áo màu trắng phát ra nhiều ánh sáng, do đó làm lớp hóa chất bị đen lại. Còn với quần xanh, độ sáng yếu hơn, ánh sáng không đủ tác dụng vào lớp hóa chất, do đó phim không bị đen và còn giữ nguyên tính chất trong suốt. Đó là giai đoạn chụp hình.

Phim chụp được phải đem vô phòng tối rửa cho hết lớp hóa chất, để sau này có đem ra ánh sáng, phim không bị thay đổi nữa. Đó là giai đoạn tráng phim.

Phim đem đặt lên giấy ảnh, rồi rọi ánh sáng qua. Trên giấy ảnh cũng có một lớp hóa chất có tính chất tương tự. Phần đen ở trên phim sẽ cản ánh sáng, làm giấy ảnh không bị tác dụng do đó giữ nguyên màu trắng. Ngược lại phần trong suốt trên phim (chỗ chụp quần xanh như em nói) sẽ để ánh sáng đi qua, ánh sáng sẽ làm giấy ảnh đen lại, do đó trên ảnh chỗ này sẽ có màu đậm đúng như vật chụp. Đó là giai đoạn rửa ra ảnh.

HỎI : Tại sao lại bị cận thị ? Có thể chữa được không ? Nặng nhất là bao nhiêu độ ? Nhẹ nhất chừng bao nhiêu độ ?

VI NGÀN (Áo Xanh)

ĐÁP : Cận thị là một tật của mắt, khó sửa chữa (phân biệt tật và bệnh khác nhau). Muốn rõ về tật này, ta cần hiểu sơ qua cơ cấu của con mắt. Mắt gồm phần chính là nhãn cầu, phần phụ gọi là ổ mắt, quanh có 6 bắp thịt vận động để cho mắt cử động được.

(xem tiếp trang 29)

THƯ NGỎ KÍNH GỬI QUÍ VỊ PHỤ HUYNH TRÊN TOÀN QUỐC

Tuần báo Thiếu Nhi do chúng tôi (Nguyễn Hùng Trương và Nhật Tiến) chủ trương đến nay đã bước qua năm thứ hai.

Trong hơn một năm trời hoạt động, chúng tôi đã thể hiện (qua nội dung của hơn 60 số báo) mục đích theo đuổi của chúng tôi là :

1) Cung cấp cho các em thiếu nhi một tờ báo giải trí và giáo dục hữu ích trên thị trường sách báo trẻ em hiếm hoi và phức tạp hiện nay.

2) Tiếp tay với quý vị giáo chức trong phạm vi mở mang kiến thức và bồi túc một cách linh động các bài học ở nhà trường.

3) Tiếp tay với quý vị phụ huynh trong việc giáo dục các con em trở thành những con ngoan trong gia đình và công dân tốt trong xã hội.

Mặc dầu chúng tôi đã đóng góp tối đa khả năng và thiện chí vào công cuộc duy trì tờ báo, nhưng trong hoàn cảnh đặc biệt của một xã hội chiến tranh, chúng tôi đã gặp phải nhiều khó khăn lớn :

● Thị trường sách báo nhằm nhí vẫn là một động lực lôi cuốn mạnh mẽ thị hiếu của các em, do đó những người làm báo Thiếu Nhi chân chính chưa thể trông cậy hoàn toàn vào sự lựa chọn sách, báo của chính các em.

● Sự quan tâm vào việc giáo dục trẻ em trong lãnh vực sách, báo tuy đã là một trong những ưu tư hàng đầu của quý vị giáo chức, phụ huynh, nhưng nhìn chung sự giải quyết vẫn chỉ có tính cách tiêu cực mà chưa được phát động mạnh mẽ bằng các biện pháp cụ thể.

Vì hai nguyên do lớn lao kể trên, những người làm báo giáo dục lành mạnh, bổ ích cho trẻ em đã lâm vào tình trạng hết sức khó khăn :

— Báo hữu ích không tới tay được độc giả.

— Những cố gắng của cá nhân dù thiện chí đến tối đa vẫn không thể chịu đựng lỗ lã trong một thời gian vô hạn định.

Bởi những lý do ấy, hôm nay chúng tôi trân trọng xin quý vị dành đôi chút thì giờ quý báu đọc hết tờ báo ngõ hầu thăm định xác thực giá trị giáo dục và giải trí của nội dung tờ báo do chúng tôi chủ trương.

Nếu quý vị cảm thấy tờ báo quả thực đã tiếp tay hữu hiệu với quý vị trong việc giáo dục con em, thì chúng tôi trân trọng thỉnh cầu :

● Xin quý vị vui lòng dành một ngân khoản nhỏ hàng tháng để mua một số Thiếu Nhi cho chính con em của quý vị đọc hàng tuần.

(50đ mỗi số $\times$ 4 tuần = 200đ)

● Xin quý vị vui lòng giới thiệu tờ báo cho các con em trong gia đình thân hữu bạn bè để giúp các em trong việc lựa chọn món ăn tinh thần hữu ích.

Chúng tôi xin thành thực thú nhận rằng, chính nhờ ở sự tiếp tay quý vị mà TỜ THIẾU NHI SẼ KHÔNG BỊ BỎ CUỘC NỬA CHỪNG, VÀ SẼ CÒN CÓ CƠ HỘI ĐỀ TIẾP TỤC TIẾP TAY CÙNG QUÍ VỊ TRONG SỰ MẠNG GIÁO DỤC CÁC CON EM.

Thay mặt toàn thể các nhà văn, nhà giáo trong tòa soạn, chúng tôi xin chân thành cảm tạ quý vị.

Chủ nhiệm
NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

Chủ bút
NHẬT TIẾN

GIÒNG MỰC TÍM

Tôi nhớ năm xưa độ thu về
Tự trường chị dẫn đọc bờ đê
Vào trường, lớp học đơn sơ lắm
Đăm ba cô bé đáng rụt rè

Chị đã ân cần dặn với tôi
Học chăm chị thường chớ ham chơi
Tôi cười đôi má bầu nũng nịu
— Thưa chị, em xin nhớ lấy lời

Rồi chị về nhà sắm lọ con
Cho tôi đựng mực kéo đồ tuôn
Chị ra hái lấy mồng tơ tím
Ép mực cho tôi viết ở trường

Ngày ấy hay làm đồ mực ghê !
Loang trên áo trắng chị mua về
Tôi đem dấu áo, khi chị hỏi
Áp úng đôi lời, dạ tái tê

Chị không la, chỉ nói mấy lời
— Tệ ghê ! em chị thể thì thôi
Nhà mình nghèo lắm nên giữ áo
Áo trắng hóa xanh bạn sẽ cười

Hối hận dâng đầy nước mắt tuôn
Chị cười, thôi cô bé chớ buồn
Ngày mai chị dẫn đi mua áo
Áo trắng học trò phải giữ luôn

Chị hiền như nước đắp phù sa
Chiều nay nhớ lại lệ nhạt nhòa
Những giòng mực tím ghi đôi chữ
Mực tím mồng tơ nét đậm đà...

TÊ HÁT NGUYỆT THI
(Nữ trung học Đà Nẵng)

-- Tôi chọn kiểu giày này. Cảm
vừa tay, đánh vào mông thẳng
con tôi gọn lắm !

HƯƠNG VỊ ĐỒNG QUÊ

● PHAN VĂN KHA

(Thương tặng các em gái Bốn và Trường An. Trí C Gláo Đức, Định Tường).

Mặt trời hơi chếch về hướng Tây. Tôi và Huy bắt đầu cuộc hành trình. Chúng tôi đi trên con đường dọc theo bờ sông Cái Cối. Trời xế nhưng độ nóng không kém gì giữa trưa. Tuy nhiên, chúng tôi đi dưới bóng cây và thỉnh thoảng vài ngọn gió mơn man lên mặt làm hai đứa thấy mát lạ. Thế mới biết cái thú ở quê, đã mát mẻ mà lại êm à vô cùng!

Đường đi râm mát bóng cây, thỉnh thoảng, vài đứa trẻ đang chơi đánh bi dọc đường ngừng tay xăm xì nhau:

— Ông thầy lớp Ba đi với ông thầy lớp Hai kia! Chắc hai ông vô nhà ông Hiệu Trường.

Có vài đứa bỏ chơi, chạy ra cúi đầu chào lễ phép, cũng có đứa mặc cỡ, thụt vào nhà hay núp ở bụi cây, cười ngòn ngoèn. Học trò ở miền quê thường vậy, tôi yêu những cử chỉ đó vô cùng.

Thôn quê vào buổi trưa thật êm vắng, từng cơn gió nhẹ lùa vào đám lá làm lao xao, phát ra những âm thanh rì rào như ru ngủ bên tai. Đâu đây tiếng vài chú chim sâu kêu lên chim chíp lác lổng giữa không gian rồi tan biến, nhường cho tiếng cuc cu đều đặn của chị cu đất nào đó.

— Hai ông thầy mới về dạy ở ấp mình kia.

— Chèn ơi! Thầy giáo gì mà có chút tẻo vậy!

Tiếng đối đáp của hai cô gái ngồi giắt đờ ở bờ sông đưa lên lẫn tiếng cười trong trẻo làm tôi và Huy hết ý kiến, chỉ biết nhìn nhau rồi cùng cất tiếng cười vang. Huy bỗng cất tiếng huýt sáo, tôi chợt nhận ra giọng hân, hôm nay, cao và trong lạ. Điệu sáo lên xuống theo bản «Chiều» làm tôi cảm hứng, cất tiếng hòa theo...

Đến nhà ông Hiệu Trường, hai đứa định quẹo vào thì có tiếng kêu giắt ngược ở mé sông:

— Tui đây nè, hông có ai ở trông đâu! Coi chừng chó cắn chạy không kịp à.

Hai đứa quay ra. Ông Hiệu Trường của chúng tôi đang lui cui leo lên bờ, quần áo dính đầy bùn, tay xách cái thùng thiếc; cậu em vợ thì vai vác lưới, cả nhòng cười duyên. A! Thì ra hai anh em đang thực hiện cuộc đi «săn» ở «thủy giới» mới về. Tôi mở lời:

— Thầy đi «săn» được khá không? Chắc đủ nhậu lai rai buổi chiều.

Ông Hiệu Trường vừa đặt thùng xuống đất vừa vuốt ve bộ xương «cách trí» của mình, vừa trả lời:

— Hai anh em lộn nãy giờ gió lạnh muốn «chết»! Hai đứa lên Thủy Vương chớp được đâu vài chú cá lóc,

ba bốn trự tôm càng, kè cũng khá khiên. Ai dè ông hay được, sai đạo bình đĩa đeo vô cặp «ống diều» của tôi làm hai đứa sợ quá leo lên, kể thấy hai thầy ở trước cửa. Mời hai thầy vô nhà chơi.

Vào đến sân, chú chó thấy lạ, nhìn chúng tôi găm gừ. Ông Hiệu Trường ngồi bẹp xuống đất, quay sang đứa em vợ:

— Đức à! Dẹp thùng vô rồi leo dừa bẻ ăn chơi.

Năm phút sau, ba trái dừa xanh mướt đã nằm gọn trước mắt chúng tôi như thách thức. Ông Hiệu Trường vừa chặt dừa vừa nói chuyện:

— Ở vườn ăn dừa khô cần ly, chặt đầu rồi thọt ống trúc vô hút. Hết nước, bở ra, lấy gạo nạo mà ăn. Xong quẹt mỡ, quăng ra sân vài bữa cho vô dừa khô đi, đem vô chụm lửa cháy phừng phừng, tiện lợi vô cùng tặn. Quên nữa, mời hai thầy, của ai nấy hút.

Chúng tôi khoái chí, hút từng ngụm nước ngọt mát cồ, nước dừa chảy tới đâu, tôi nghe thấm tới đó. Tôi ngửa cổ hút từng ngụm nhỏ rồi thông thả cho hồn lên tít ngọn cây, hai chú trao trao đuổi nhau trên cành kêu tít tít. Trời cao và trong xanh, không vương một sợi mây nhỏ. Thoảng từ xa tiếng vài chú ve, còn sót lại của mùa hè, rì rả nghe thật buồn. Tôi nhìn Huy, ánh nắng lọt qua kẽ lá in lên mặt hân hân rõ nhẵn, như tờ ong trông thật tức cười. Thấy tôi cười, hân cũng nhăn theo..

Chúng tôi từ giã Ông Hiệu Trường rồi lại tiếp tục với cái bụng đầy dừa. Được một khoảng khá xa, bóng mấy đứa học trò thấp thoáng trước mặt. Có lẽ chúng nó đợi hai đứa tôi lâu lắm. Con bé Giàu, nổi tiếng dạn dĩ trong lớp, bước ra nói nhỏ nhỏ:

— Thưa, hai thầy đi đâu mà «chờ» nắng quá vậy?

Tôi biết con bé hỏi để có chuyện mà nói nên đỡ lời:

— Thì hôm qua thầy có hứa là hôm nay sẽ rủ thầy Huy đi câu cá với các em mà. Bộ các em quên rồi sao?!

Ba bốn cái đầu khác lộ ra khỏi bụi cây nhưng còn ngại, chưa dám lại gần. Huy vừa đưa tay ngoác chúng vừa riếu :

— Còn mấy đứa kia nữa, lại đây. Làm gì mà đứng đó? Bộ sợ mấy thầy ăn thịt hả? Thịt mấy em hồng có ngon nên hai thầy không có ăn đâu mà sợ. À, hay là tính rình đề nhất ma hai thầy chớ gì? Hồng có ai sợ đâu mà nhất. Lại đây chơi.

Tôi bách bộ ra mé sông, tiếng sóng vỗ lách tách vào bờ nghe vui vui tai. Vài khóm lục bình, diêm bông tím tím, thân thơ trôi lang thang vô định. Tôi nghĩ, có lẽ đời sống dân chúng ở đây chắc cũng vậy : thật bình thản, không gợn chút suy tư : hiền hòa như cây trái bốn mùa ; đậm bạc như cá lóc kho tiêu với canh chua bạc hà ; thật thà như màu áo lúc nào cũng mang mùi bùn đất của quê mẹ. Xa xa, giữa sông, vài chiếc ghe đuôi tôm xinh xịch chạy qua lại, tung bọt trắng xóa trước mũi ghe.

Tôi thả chân xuống sông, chất nước mơn man da thịt, gây cho tôi một cảm giác mát lạnh thích thú. Qua lớp nước mỏng, loáng thoáng bóng vài chú lòng tong bạo gan rĩa vào chân tôi nhồn nhột.

— Nè, Giàu à. Các em có sẵn đồ nghề chưa ?

Con bé đang bàn tán với các bạn. vội chạy lại lễ phép, trả lời :

— Dạ, thưa thầy, tụi em lo cần câu, xuống xong «giời», mà thiếu mồi. Tại tụi em sợ thầy chê xa mà không

đi.

Trước câu nói thật thà của con bé, tôi bật cười thành tiếng :

— Con nhỏ này thiệt à. Sao hai thầy lại không đi! Thầy đã hứa thì phải giữ lời chớ.

Con nhỏ Bảy, nãy giờ im thin thít, có lẽ còn mắc cỡ, vội phát biểu ý kiến :

— Hay vậy nè. Hai thầy ở đây một chút hà. Tụi em vô vườn bắt nhện nhện về câu. Mau lắm, thầy ạ.

Huy hơi lo lắng :

— Mau thiệt hôn? Rủi bắt hai thầy đợi tới tối làm sao dám về. Mà bắt chết.

Con bé quạt mặt hai ba cái, mím cười trả lời :

— Dạ, mau thiệt «mờ». Nhện nhện ở «chổng» nhiều lắm. Mà tối thì hai thầy ở lại tụi em nấu cơm cho hai thầy ăn. Ở đây gạo «hóc» hết «chơn» hà, ăn hoài cũng hông hết nữa.

Tôi chêm vào :

— Rồi tối hai thầy leo lên cây vú sữa ngủ với ma hả? Rủi bệnh rồi mại ai dạy mấy em ?

Lũ trẻ cười vang rồi kéo nhau vào vườn. Thế là hai đứa tôi phải chờ nữa. Tôi nhìn mặt đồng hồ : còn năm phút nữa thì đúng bốn giờ chiều. Còn rảnh tới một tiếng rưỡi lận, không sao !

Tôi leo lên cháng ba cây dừa sát mé sông ngồi đợi đưa. Huy leo lên xuống bơi một mạch ra sông. Xa, trông đáng hẳn bơi cũng mềm mại

lắm, nhà hẳn ở trong vườn mà. Tiếng mái dầm khuấy nước hòa với điệu huyết sáo của Huy thoảng đưa theo gió nghe quyến rũ lạ lùng. Một cơn gió gợn nhẹ, bóng nắng và bóng lá rung rinh đùa nghịch trên áo, trên quần tôi như chơi trò ú tím. Dưới chỗ tôi ngồi, mặt nước yên lặng đến độ có thể thấy rõ mặt. Một chú kiến đen, có lẽ mải nhìn mây nước đến nỗi tuột tay rơi xuống nước. Chú còn đang cựa quậy thì «tách», mặt nước gợn lên vài vòng tròn nhỏ rồi trả lại sự yên lặng bình thường. Chú kiến đâu mất, thật mau, thật êm ! Có lẽ chú đã nằm gọn trong bao tử của chị lòng tong hầu ăn nào rồi. Một tai nạn chết người vừa xảy ra tại đây mà nào có ai hay biết gì đâu. Thiên nhiên thật vô tình với vạn vật vậy !

Có tiếng la của con bé Thăm từ trong vườn vọng ra lần tiếng cười của mấy đứa khác. Chắc con bé lại bị mấy đứa kia nhất sâu rồi. Con bé kè cũng lạ, dân vườn mà hề thấy sâu gì, bắt kè lớn nhỏ, thì mặt mày xanh lè, tay chân co quắp, còn miệng thì la oai oái như đập phải lửa.

Bỗng dưng tôi nhớ lại ngày mới vào nhận lớp. Đứng giữa phòng học, tôi đảo mắt quan sát : bốn chục gương mặt đang nhìn tôi chăm chăm như đề dò xét một cái gì. Tôi lùi lại vài bước, tám chục con mắt dao động theo. Tôi im lặng, cả lớp im lặng. Tôi mím cười, dưới lớp có vài cái miệng cũng nhích cười theo. Một con bé bật khóc. Tôi gạn hỏi, nó găm miết đầu xuống bàn, không chịu trả lời. Để phá tan bầu không khí nặng nề ấy, tôi bật cười trấn an và mở lời gọi là «giao cảm». Từ phút đó, thầy trò tôi thật sự quen nhau. Sau này tôi mới biết được, con bé Thăm khóc vì thấy tôi im lặng nên sợ gặp phải một ông thầy khó tánh và đánh đòn nhiều. Thật, không bao giờ tôi quên được giây phút kỷ niệm ấy, giây phút mà tâm hồn tôi dao động nhiều nhất.

Và trong suốt niên học, thầy trò tôi đã trải qua những lúc vui có,

buồn có. Mà chắc chắn là vui nhiều hơn buồn, vì thầy trò tôi «hợp tính» lắm. Nhất là giờ Hoạt động thanh niên ngoài trời thì không vì vui bằng. Tôi tham dự trò chơi với chúng, có lúc tôi phải chịu phục sự khéo léo của chúng, và ngược lại, chúng cũng phải bỏ lặn khi tôi nhái dáng con voi và độc vũ khắp sân theo nhịp hát. Tuy nhiên, cũng có lúc đang ngồi chằm bài là có tiếng cãi vã nheo nhéo ở dưới lớp. Đúng là con gái nhiều chuyện ghê! Tôi gọi một «chú» lên, bắt xoe tay. Thanh thước vừa đưa lên, mặt «chú» ta tái xanh lại, mắt nhà n nghiền, môi run run xám ngắt và miệng méo xệch đi như sắp bị đưa lên đoạn đầu đài vậy. Tôi bắt phỉ cười và hạ roi đuôi về. «Chú» ta bỗng tươi ngay nét mặt và cảm ơn lia lịa trước khi về chỗ. Tự nhiên tôi thấy mến học trò tôi vô cùng, chúng hiền hòa như dòng nước Cái cối vẫn im trôi, chất phác như những mái tóc «bum bê» kẹp gọn; lúc vui như chim hót, lúc sợ như... thần lẩn đứt đuôi! Những lúc sắp tan học, tôi cho chúng hát. Những cái miệng xinh xắn cử động nhịp nhàng theo lời ca trông mới dễ thương làm sao! Đó là những món quà trong mát, làm tan hết mọi mệt nhọc sau bốn giờ làm việc, mà chúng đã dành trọn cho tôi. Tự nhiên tôi thấy hòa mình với chúng, và, tuyệt đối không sử dụng roi với chúng nữa. Chỉ có sự chăm sóc nhiệt tình và lời khuyên ngọt ngào của ông thầy mới đủ hiệu lực cho chúng nghe mà thôi. Tôi đã mất đi thiên đường thơ ấu và chính lũ trẻ đã làm sống lại trong tôi giây phút ngà ngọc ấy. Bất giác tôi thấy mình bé lại, bé lại...

— Máy em cứ lại lồi ông đây đi! Chắc gió mát quá rồi ngủ quên chớ gì. Coi chừng tưởng ngủ ở nhà, lặn bậy lọt sông đa.

Lũ học trò khúc khích cười trong khi tôi nhồm dậy ngáp dài thườn thượt.

Đoàn chúng tôi bắt đầu ra «khởi». Mấy đứa trẻ cất tiếng ca theo nhịp bơi: «Chiều nay em đi câu cá, và đem

giỏ theo bắt cua,...», tôi và Huy cũng vỗ tay theo. Tiếng ca ồm ồm hòa với tiếng ca trong trẻo thành một âm điệu vui vui tai. Nhỏ Bảy liền thoảng:

— Nước lớn thấy muốn tắm quá. Mà hai thầy biết lội không?

Tôi khoát tay lia lịa:

— Biết chớ, mà biết chập chum thôi. Chớ thầy lặn hay lắm, lặn ba ngày thì nổi lên liền hà!

Nhỏ Đào, từ nãy giờ ngồi trước mũi, cất giọng đe dọa:

— Vậy tại mình nhận chìm xuống chơi. Nề, một, hai...

Huy hoảng hồn la lên bài hoài:

— Ê! Nhận chìm xuống chết sao mấy nhỏ... À, thầy không sợ chết đâu, chỉ sợ... ướt hết quần áo, giấy tờ mà thôi.

Chiếc xuống tấp từ từ vào đám chà, chúng tôi neo ghe rồi bắt đầu thả câu. Vừa thả mỗi chưa được một phút thì sợi nhợ đã căng và rung mạnh. Tôi hồi hộp giật nhanh. Ô! Một chú cá lòng tong cỡ ngón tay cái đang dấy dựa làm rung rinh cần câu. Thân chú bóng nhẫy, óng ánh dưới nắng chiều, thật kêu gọi. Tôi đưa tay chộp lấy, chú cá càng cựa quậy dữ dội như cổ lặn cuối cùng với hy vọng thoát xuống vùng nước trong mát mà chú vừa đánh mất. Nhưng chú đã tuyệt vọng! Làm sao tôi có thể để xảy chiến lợi phẩm đầu tiên của mình được!

Thế rồi, chúng tôi, mạnh ai nấy thả, nẩy giật lấy. Chúng tôi quên cả thời giờ. Dòng nước mát và sự say mê làm tôi quên hết tất cả. Chợt tiếng Huy reo to ở mũi xuống:

— Con cá gì là cái con cá gì? Nó to ghê hê! Hi... hi...

Tôi quay lại, một chú cá cỡ bàn tay đang vùng vẫy làm oằn cả cần câu của hắn. Nhỏ Đào vừa gỡ cá dùm Huy vừa nói:

— Thầy câu được con cá he «bành ky». Cá he ngon lắm!

Huy há hốc mồm:

— Cá he «bành ky» là cá gì? Sao hỏi nhỏ tới lớn thầy không nghe nói tới cả.

Nhỏ Thắm chen vào giải thích:

— Ở đây người ta kêu cái gì bự là «bành ky» hà. Cá he «bành ky» là cá he bự thiệt bự đó, thầy ạ.

À, thì ra vậy. Ở đây có nhiều tiếng lạ ghê: nào «nhóc» là nhiều, «bành ky» là bự, «ba lơn» là ba khùng. Và đặc biệt là dân chúng ở đây nói chữ «r» hay «tr» nghe không được. Mới lần đầu nghe học trò nói chuyện, tôi và Huy cứ cười mãi.

— Ở đây, ngoài cá he, lòng tong, các em còn câu được cá gì khác nữa không?

— Có chớ, nhỏ Bảy nhanh nhẹn trả lời. Có cá «gô» biền, bự mà mập hơn cá mè nữa, thầy ơi!

Tôi bật cười thành tiếng!

— Bộ có con cá gô bắt bỏ dỏ gồ nó quậy nghe gồ gồ, nghe gột gột nó gột nge cái bịch nữa hà?

Bọn nhỏ biết tôi ngạo, che miệng cười bên lên.

Ánh chiều dịu xuống, tôi xem đồng hồ tay: năm giờ ba mươi phút chiều. Chúng tôi lui xuống, nhịp bơi chậm rãi như còn tiếc rẻ cuộc đi câu thích thú.

Xuống cặp bến, chúng tôi từ già lũ học trò rồi thả bộ đi về. Nhỏ Giàu

chạy theo sau, tay cầm bọc nylon đầy cá, thở hồn hèn :

— Thưa thầy, cá hai thầy câu nè. Hai thầy đem «đĩa» kho khô ăn ngon lắm.

Tôi cảm động trước cử chỉ thật thà của con bé :

— Thôi, để các em ăn. Và lại, hai thầy đâu biết kho cá. Em đem về đi.

Chúng tôi đi trước, lũ trẻ lục tục kéo theo sau cho tới gần chợ mới trở về. Tôi và Huy quay lại, đưa tay vẫy chào. Tiếng nhỏ Thẩm còn vọng theo :

— Hai thầy về mạnh giỏi. Chúc hai thầy ngủ ngon...

Tôi và Huy mỉm cười sung sướng. Đường trở về thật mát. Huy ngắt một đợt xoài non đưa lên miệng, còn tôi đang mãi mê vắn một cái kèn bằng lá dừa. Gót chân chúng tôi vẫn đều đặn nện êm trên đường đất. Tôi thối kèn te te, Huy thì huýt sáo bản «Chiều» cổ hủ của hân. Có tiếng cười khúc khích, chúng tôi quay lại đột ngột làm hai cô gái giật đồ ban trưa nín bật. Tôi chu miệng, phùng má, lấy hơi trợn mắt thối nghe một cái «te...é...e» thật lớn trong khi Huy ôm bụng cười vang.

Buổi chiều ở thôn quê thật nhẹ, thật êm đềm ; không một tiếng động cơ làm nhức óc như ở thị thành, Thoảng vài tiếng sóng con nước dấy vỗ nhẹ vào bờ nghe tanh tách như thăm thì kể chuyện với nhau về cuộc đi câu của chúng tôi. Phương Tây, ráng chiều đỏ ối, vài tia nắng yếu ớt hắt vào mặt chúng tôi như còn vương vấn một ngày vui nhưng chóng tàn. Qua ánh nắng, hình như tôi thấy rõ từng khuôn mặt của lũ học trò đang im lặng ngồi nghe tôi giảng bài trong lớp học. Có lẽ không bao giờ tôi quên được những đứa học trò đầu tiên trong đời làm nghề «gõ đầu trẻ» này, đầu về sau tôi có xa vùng đất An Hữu hẻo lánh này đến một nơi nào khác. Còn các em thì sao ? Hỡi những «chú» gái dễ thương của thầy ! ..

PHAN VĂN KHA
(Giáo Đức — Định Tường.)

QUA ÔNG KINH BẮC SÀU RÂU

NGUYỄN TÀI

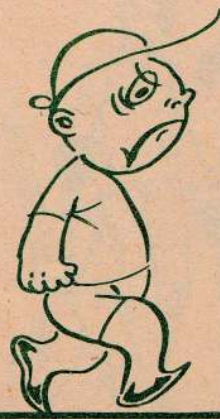
TÊO : A ! Tí Xíu, mạnh giỏi...

...Hí ! Sao mặt chàm bầm vậy?

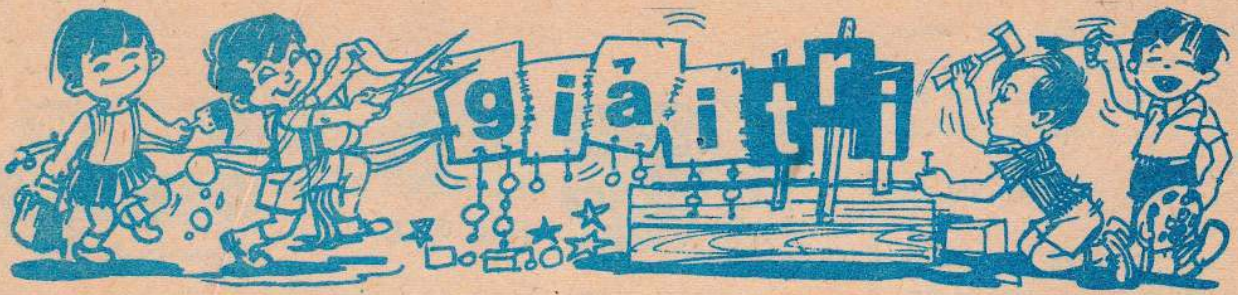

...Hê...hê ! Cười lên cho vui chớ...

...Hứ ! Đồ làm tàng ! ghét quá...

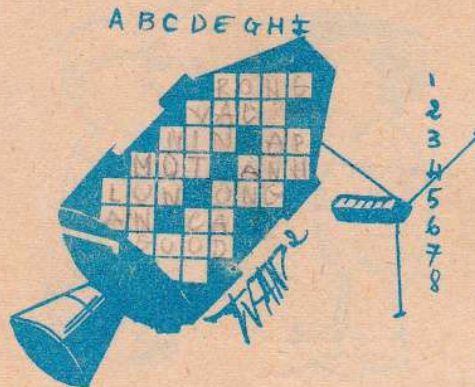

TÍ XÍU : Hì ! Hì ! Coi cái bản hân tức cười quá !

Ô CHỮ: PHI THUYỀN

TẢN VIÊN Thomas
Mến tặng Nhị và Trí

NGANG,

- 1— Không chật hẹp.
- 2— Tường bằng gỗ
- 3— Thôi khóc — Gà nằm trên trứng
- 4— Con ở trong gạo — Cũng như hình
- 5— Cũng là heo — Vật tròn dài rỗng hai đầu
- 6— Phải làm thế để sống — Con đầu lòng
- 7— Tiếng Anh là tốt.
- 8— Đuôi (tiếng hán.)

DỌC:

- A— Cây hồ hấp bằng...
- B— Chờ đợi
- C— Đẻ che đầu — Một loài chim sống về đêm (viết ngược)
- D— Con vật có dáng đi lạch bạch — Đi đôi với chày
- E— Xà — 1 vật dụng trong nhà (viết ngược)
- G— Con vật có vỏ vôi hình xoắn — Ở n cũng thế
- H— Chùa hay dùng thứ ấy.
- I— Một phụ âm — Nhà giàu (chữ Hán viết tắt.)

ĐỒ VUI CÓ THƯỞNG

Có 100 ứng viên nộp đơn xin vào một chân thư ký. Trong số 100 người này người ta thấy rằng có 10 người không biết cả tiếng Pháp lẫn tiếng Anh: 70 người biết đôi chút tiếng Pháp và 82 người biết đôi chút tiếng Anh.

Vậy có bao nhiêu người nộp đơn biết cả tiếng Pháp lẫn tiếng Anh?

Tham dự mục này, các em khỏi cần cắt phiếu tham dự, nhưng ở dưới mỗi bài, phải ghi địa chỉ chắc chắn để tòa soạn tiện việc liên lạc. Phần thưởng dành cho mỗi em sẽ là một số báo TN ra vào tuần tới sau số báo đã công bố kết quả.

TRANH ĐÓ 7 ĐIỂM KHÁC NHAU

ĐI HỌC BÀI HAI BÉ

Ông thợ khắc bản kẽm, sau khi thực hiện tấm ảnh sau... có làm 7 điểm khác với bức vẽ trước của anh Vi Vi. Các em tìm hộ nhé.

(xem trả lời trang 19)

TRÒ CHƠI ẢO THUẬT AI ĐOÁN CŨNG TRẬT

Trò chơi: Bạn đặt lên bàn 3 bao diêm (hình 1)

— Bạn mở bao thứ nhất ra cho mọi người thấy bên trong rỗng (hình 2)

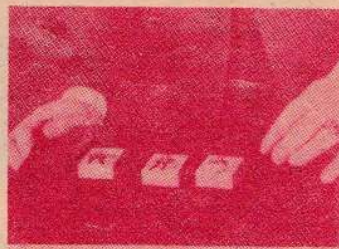
— Bạn lại mở bao thứ nhì ra cho mọi người thấy bên trong cũng rỗng.

— Riêng bao thứ ba bạn lắc mạnh để mọi người đều nghe thấy bao diêm kêu lóc xóc, chứng tỏ bên trong còn diêm (hình 3)

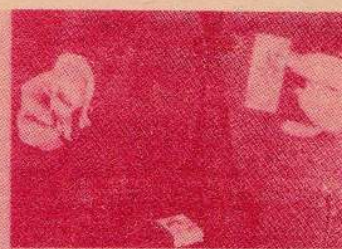
Bây giờ bạn trao đổi thứ tự 3 bao diêm, và bảo khán giả chỉ cho bạn bao diêm nào còn diêm bên trong (hình 4). Sẽ không bao giờ có ai đoán trúng cả vì thật ra cả 3 bao diêm trên bàn đều trống rỗng cả!

Xảo thuật: Rất giản dị: bạn đeo sẵn ở cườm tay 1 bao diêm có chứa sẵn diêm bên trong (hình 5). Khi đưa bao diêm thứ 3 (cũng rỗng ruột) lên lắc, tiếng lóc xóc thật ra đã phát ra từ bao diêm ở cườm tay, nhưng mọi người cứ tưởng là ở bao diêm đang được bạn lắc trong tay.

(Tài liệu và hình của Ảo thuật gia Kassagi)

(1)

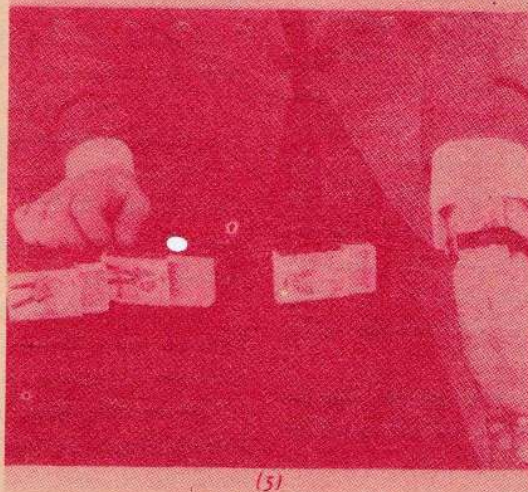
(2)

(3)

(4)

(5)

NHỮNG CHIẾC CHUÔNG VĨ ĐẠI

Chiếc chuông lớn nhất thế giới được đúc dưới thời Nga hoàng Kolo kol (Cô-lô-Côn) năm 1733 ở Mạc Tư Khoa, với đường kính 06thro, cao 06th80, dày tới 0th40, nặng 200 tấn. Đúc xong chưa có dịp sử dụng thì chuông đã hư hại vì bị mẻ một miếng lớn trong vụ hỏa hoạn vào năm 1737. Hiện nay chuông này vẫn còn và được đặt trong hàng rào điện Cẩm Linh.

Một chiếc khác đứng hạng nhì cũng đúc tại Nga nặng tới 110 tấn.

Hai chiếc chuông đứng hạng ba và hạng tư gồm một tại Bắc Điện Điện nặng 87 tấn, và một ở Bắc Kinh

(Trung Hoa) nặng 53 tấn.

Tiếp theo là chiếc chuông trong nhà thờ Riverside (Ri-vơ-sai) ở Nữ Ước (Hoa Kỳ) nặng 25 tấn.

Riêng thành phố Luân Đôn (Anh Quốc) có tới bốn chiếc chuông đáng kể, tại:

♣ Nhà thờ thánh Paul (Pôn), nặng 17 tấn.

♣ Tháp Westminster (Ôét—min to) nặng 13 tấn 500 do đồng hồ Big-Ben (Bích-ben) sử dụng để đánh giờ, khắc.

♣ Trường đại học Oxford (Ôc-pho), nặng 07 tấn rưỡi. Chuông này có tên là Great Tom (Gờ-rit Tôm):

ĐẶNG HOÀNG
(Sưu Tầm)

PHẦN SỬA BÀI TẬP Ở SỐ 60

1) Trời càng lúc càng mưa to. Ngồi bên khung cửa sổ lắng nghe tiếng nước rơi rỉ rách trên mái nhà Bé cảm thấy vui tai. Bé đưa tay ra hứng những giọt nước mưa trong lòng lạnh như sắc thủy tinh; Cái lạnh buốt da làm bé rút tay lại, nước theo kẽ ngón tay chảy xuống. Bé chúm môi nói nhỏ:

— Khiếp! Gì mà lạnh thế!

Một chiếc lá vàng bị gió thổi tạt vương trên tóc Bé, Bé lấy tay gỡ nhẹ xuống rồi đưa lên miệng thì thầm nói chuyện với chiếc lá:

— Lá ạ, tội nghiệp lá ghê! Có phải bác gió thổi lá lìa cành không? Như vậy sẽ chẳng còn ai chăm sóc, che chở và thương yêu lá. Bác gió ác quá lá nhè? Lá đừng thềm chơi với bác ấy nữa. Lá ở lại đây làm bạn với Bé, Bé sẽ thương lá như thương một người em bé bỏng. Lá bằng lòng nhe, lá nhè! Nói xong Bé áp chiếc lá vào má như truyền hơi ấm sang cho một đứa em nhỏ.

— Bé ơi, vào học bài rồi còn ăn cơm nữa chứ. Ngồi mơ mộng cái gì ở ngoài đó vậy?

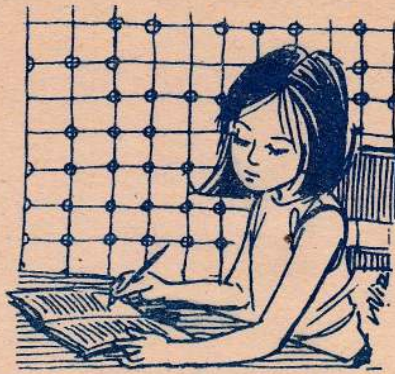
Tiếng mẹ từ dưới nhà nói vọng lên. Bé dạ khẽ rồi rời cửa sổ chạy xuống nhà xà đến bên mẹ nựng nịu như một con chim non:

— Mẹ này, mẹ đang đan áo cho ai thế?

— Gớm rõ khéo giả vờ. Mẹ đan áo cho con chứ còn cho ai. Mẹ bé vừa cười vừa nói. Mùa này lạnh lắm đi học phải mặc áo len, không khéo bị cảm thì khốn.

Bé cười cười, tay vẫn vờ sợi tóc buông lòa sòa trên lưng mẹ. Chợt Bé nhận thấy một điều (hẳn điều đó làm cho bé ngạc nhiên lắm) tóc mẹ đã đổi màu. Phải tóc mẹ đã đổi sang màu muối tiêu từ lúc nào mà Bé chả hay. Một cảm giác buồn buồn xâm chiếm tâm hồn Bé. Bé thấy lòng bồi hồi, xúc động và thương mẹ vô vàn. Một người mẹ đáng kính đã hy sinh cho con hơn nửa cuộc đời của mình: Dậy sớm, thức khuya cố gắng gồng gánh bán bưng để lo cho con từ manh quần tấm áo đến cây viết cuốn

thiếu nhi/10

EM TẬP VIẾT VĂN

tập thay thế chồng trong lúc hành quân xa nhà.

Bất giác Bé ôm chầm lấy mẹ nói như muốn khóc:

— Mẹ ơi, tóc mẹ đã đổi màu rồi, con thương mẹ quá!

Trước cử chỉ và câu nói ngây thơ của bé mẹ hơi ngạc nhiên. Bà ngừng tay đan một lúc lâu rồi chép miệng thở dài nói:

— Ừ, tóc mẹ đã đổi màu rồi. Hơn ba mươi tám tuổi còn gì. Thời gian trôi đi nhanh quá.

Bé òa lên khóc khi nghe xong những lời nói tha thiết của mẹ. Trong màng nước mắt Bé nức nở:

— Mẹ yêu kính, con phải làm gì để đền đáp công ơn nặng tạ núi Thái sơn của mẹ bây giờ?

Mẹ cúi xuống vuốt ve mái tóc của cô con cưng âu yếm bảo:

— Bé chỉ cần hứa với mẹ là sẽ cố gắng chăm chỉ học hành và ngoan ngoãn với tất cả mọi người là mẹ hài lòng rồi.

— Vâng con xin hứa.

Nói dứt câu, Bé gục đầu vào lòng mẹ để tìm hơi ấm của tình thương, hơi ấm của mẹ thương yêu con vô bờ bến. Trên gương mặt sương sương, mẹ nở một nụ cười mãn nguyện.

Trong căn nhà ấm cúng, ngọn lửa vẫn cháy, ngọn lửa hiền thảo của một đứa con hiền thảo đối với người mẹ hiền.

Ngoài trời mưa vẫn rơi...

T.V.H.

(sinh năm 1958)

Trương N.D. Sài Gòn

NHẬN XÉT:

1) Nguyên đoạn thứ nhất dòng dài, không ăn nhập gì tới bài làm. Nếu trong đoạn này, tác giả gợi ý chiếc lá liên hệ đến cội nguồn, hoặc diễn tả ý niệm vô tình của thời gian trôi qua trong dòng đời để sửa soạn giảng buộc với ý chính của đoạn 2 thì lại hay và có kỹ thuật hơn.

2) Ý chính của bài chưa được diễn tả bằng lòng chân thành nên không truyền cảm và có vẻ gượng ép. Thí dụ «Bé òa khóc sau câu nói của mẹ». Trong thực tế, ít xảy ra, mà thường thường cơn xúc động chỉ làm Bé có thể nghẹn ngào, không nói được thành lời thôi.

3) Ngôn ngữ dùng không thích hợp ít có trường hợp bà mẹ lại nói câu «Thời gian đi nhanh quá» khi con cái bảo tóc mẹ đổi màu. (Sẽ đề cập đến ở bài văn Đối Thoại trong một kỳ báo)

4) Ý cuối cùng sáo mà tối nghĩa, gây hiểu lầm cho người đọc: Trong căn nhà ấm cúng, ngọn lửa vẫn cháy, ngọn lửa hiền thảo của một đứa con hiền thảo. Như vậy lửa nào đang cháy trong căn nhà? Bếp lửa hay lửa trong lòng con hiền thảo? Một đẳng cụ thể, một đẳng trừu tượng, không thể móc nối với nhau như vậy được.

Nhận xét chung: Văn gọn ghẽ — Trình bày trôi chảy — Nhưng thiếu truyền cảm — Nên tìm tòi ý mới hơn nữa.

Vừa đi học về, em vội bỏ cặp da xuống bàn học, chạy ra nhà sau rửa mặt cho thoải mái sau một đoạn đường dài mệt mỏi.

Vào đến nhà sau thì thấy mẹ đang cúi húi với nồi, soong, chảo bên cạnh lò lửa hồng rực cháy, và bất chợt nhìn lên mái tóc thì rất ngạc nhiên khi thấy một màu trắng đục chen lẫn trong sợi tóc đen huyền mà hằng ngày vô ý không thấy đến.

Em rất thương và quý trọng người đã không ngại ngày đêm cực khổ và cố gắng tạo ấm no cho con cái, cho gia đình bằng đôi tay gầy và yếu đuối, em muốn chạy lại bên mẹ mà (xem tiếp trang 28)

Bướm Muôn Màu

... Đề em kể cho chị nghe cái này hay lắm. Ở trường em, có một khoảng vách cây dài làm tường cho các lớp nhỏ trên có viết mấy chữ bằng sơn đỏ « **CHUNG TA ĐỌC BÁO** » to ỏi là to. Bên dưới đó là hai tờ báo Thiếu Nhi được cắt ra và dán lên theo thứ tự số trang, em không biết việc này do ai phụ trách. Đến một hôm giáo sư hướng dẫn của chúng em đưa tiền cho trường, phó ban báo chí đề mua Thiếu Nhi về dán, mỗi buổi chiều thứ hai, tư, sáu, bảy ở lại trường để học tối (nhà em xa trường nên phải ở lại) từ cửa lớp nhìn ra thấy các bạn bu quanh đề coi, chúng em cảm thấy sung sướng và nhìn nhau nở nụ cười thích thú...

P.V.H

(Kiến Thiết — Sài Gòn)

... Một cánh bướm muôn màu chị nhé.

Em có vài ý kiến về tờ Thiếu Nhi :

— Thu gọn những tranh vui : Tranh không lời, Ti Xiu đại thần lực.

— Tăng truyện Thuở Mơ Làm Văn Sĩ thành hai trang. Ti xiu đại thần lực tăng thêm một trang nữa để gây hào hứng hơn.

— Bỏ mục tranh vui sau bìa, thay vào đó những bản nhạc cộng đồng... lời không, hay có thể có nhạc và giới thiệu sách báo tuổi thơ hay danh sách của các bạn trong gia đình Thiếu Nhi để dễ nhận diện.

— Dành một khoảng nhỏ để đăng

một mặt thư để phát triển năng khiếu thông minh của độc giả « con con ».

— Hình bìa phải nằm trong khuôn khổ để nâng cao giá trị và cái đẹp nghệ thuật của nó.

— Nên giảm bớt sưu tầm để tờ báo không khổ khàn.

— Bướm trong vườn cần có hai trang.

— Tiết kiệm tối đa những khoảng trống.

— Bài được đăng trong mục Thi sáng tác hãy đánh số để người tham dự được biết bài mình bị loại hay chưa.

— Mở mục Đố vui có giải thưởng để thu hút độc giả tham dự.

— Những đố vui, ô chữ hãy trả lời ở kỳ sau để độc giả cố ý tìm tòi nếu họ không có tinh thần tự giác.

— Hy sinh một chút, tăng thêm vài trang, cho tờ báo dày để cầm cho khỏi ngượng tay.

— Thêm một truyện dài hay ngắn thuộc phương diện trình thám thật ly kỳ hấp dẫn...

L.V (Đà Nẵng)

... Em gửi hình và phiếu về, xin chị cho em đổi thẻ mới.

Em thấy báo Thiếu Nhi lúc này sao ít về tìm hiểu, khoa học mà nhiều truyện quá, em không thích truyện với thơ sáng tác, xin chị bỏ bớt thơ để thêm vào đó tìm hiểu, khoa học hay hơn ; báo Thiếu Nhi lúc trước nhiều khoa học, nhiều hình ảnh em thích ghê.

Em với mấy bạn cũng coi Thiếu Nhi cũng đồng ý thích như em ; vì em và bạn em là con trai ít thích thơ văn lắm.

— Xin chị bỏ bớt thơ (Bướm trong vườn) ...

T.V.N. Gò Công

... Em cũng biết chị rất bận trả lời cho các anh chị khác, quên là lẽ thường, em nào dám giận chị. Nếu chị quên trả lời cho em, em cũng coi trang hộp thư của chị như chị trả lời cho chính em vậy...

... Ba em rất khó, ít khi cho con cái đọc truyện này, báo nọ, không phải là

ba em quan niệm hẹp hòi mà ba em chỉ sợ con cái đọc truyện nhảm nhí, bậy bạ, rồi nhiễm đi rất tai hại. Ba nói khi nào tìm được tờ báo hữu ích ba sẽ cho đọc. Lúc em trình diện tờ báo Thiếu Nhi em rất hồi hộp, may sao ba em chấp thuận và còn cho tiền để mua hàng tuần. Thỉnh thoảng còn mượn xem để giải trí nữa đó...

... Chị cho ba em gửi lời cảm ơn nồng nhiệt nhất đến bác Chủ nhiệm, chú Nhật Tiến, chị và tất cả nhân viên tòa soạn đã tạo nên tờ báo hữu ích cho con em trên toàn quốc...

D.P.H — Chương Thiện

... Chị ơi ! Con trai gia nhập mục Tay ngọc bên bếp hồng có quê không chị. Em muốn gia nhập lắm. Mà em sợ phe kia đi kiện vì em cả gan dành nghề của quý cô...

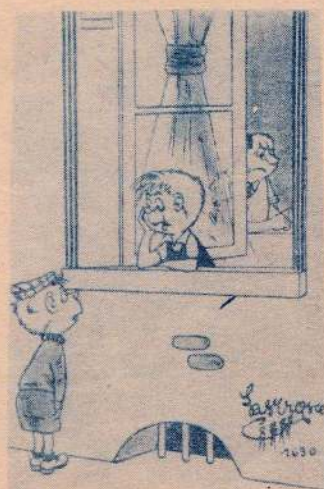
LÃ MINH — Tam Kỳ

... Tại sao mục «Chị ơi» Chị Mai Loan trả lời quá ngắn mà có vẻ điều cợt trong đó và có nhiều câu làm em bất đồng ý kiến...

THU ĐỒNG — Saigon

... Em mới coi Thiếu Nhi, thấy hay và vui quá. Nhất là chị Mai Loan, chị ấy trả lời «Chị ơi» tếu ghê...

MỸ HẠNH — Saigon

— Ê ! Đi chơi được không ?

— Không được ! Tối phải ở nhà phụ với ba tờ giải bài toán tờ đang hỏi ông !

ĐẠI TÍNH TÍNH

Tại những khu rừng thuộc vùng xích đạo Phi Châu, thường vang dậy những tiếng kêu man dã và lẫn những tiếng gầm ghê sợ. Đó không phải là tiếng kêu của dã thú mà là sự biểu lộ của cơn thịnh nộ và khiếp sợ của Đại

tính tính khi chúng kinh hãi vì sự xuất hiện của loài người hoặc vì một việc bất thường nào khác.

Thò dân rất khiếp sợ tiếng kêu của chúng. Họ xem chúng như những quái vật hung dữ và nguy hiểm. Họ

gán cho chúng những thói quen xấu và các quyền lực kỳ lạ; họ biết rằng Đại tính tính hay bắt cóc và giam giữ phụ nữ nhưng không gây nguy hại gì, và chúng thường phục kích lừa khách ở ven đường, trong bụi rậm để

— Đại tính tính sống ở các khu rừng rậm tại Phi Châu vùng xích đạo. Người ta thường gặp những con rất to lớn tại vùng Mikeno gần hồ Kivu (Congo thuộc Bỉ)

Để nghỉ ngơi ban đêm, các đại tính tính xây một chỗ ngủ sơ sài như một cái sàn, bằng nhánh cây và lá cây. Trên sàn đó chỉ dành cho mấy mẹ con, trừ con đực già nhất phải lo canh gác.

— Trong cơn giận dữ, đại tính tính tự đập ngực rộng lên và la hét liên hồi.

— Người ta bắt đại tính tính bằng lưới, nhưng không dễ dàng.

bóp cổ. Như vậy, huyền thoại về Đại tinh tinh được tạo dựng bởi truyền thuyết của thổ dân hơn là những sự việc xác thực. Nhờ các cuộc thám hiểm vùng Trung Phi Châu, huyền thoại này bị đánh tan và những tin tức liên quan đến Đại tinh tinh trở nên dồn dập, xác thực và rất quý báu vào cuối thế kỷ trước.

Giống khi to lớn này không có đuôi, tầm vóc thật là khổng lồ. Con đực có thể cao lớn tới 2 thước, và đôi khi cân nặng 300 kilô. Như Đười ươi và Vượn, chúng thuộc loại khi giống hình người. Chúng rất giống loài người, nhưng có thể đứng thẳng. Tuy nhiên khi đi chúng sử dụng đôi tay và di chuyển mau lẹ. Sự tương quan giữa giống khi hình người và loài người được thể hiện không những ở cách tổ chức và còn ở các cơ quan thân thể của chúng nữa. Điều đáng chú ý hơn ở Đại tinh tinh là sức mạnh phi thường của các bắp thịt nhờ ở bộ ngực này nở dị thường và đôi cánh tay lực lưỡng dài hơn đôi chân. Lúc con vật đứng ở thế bình thường, chân chúng hơi quắp lại, hơi nghiêng thân hình về phía trước, ngón tay nó chạm đất. Nhưng bộ phận đáng kể nhất của Đại tinh tinh là cái mõm xăm, trơn trụi lông khiến người ta liên tưởng đến gương mặt dân chác và hung tợn của người tiền sử.

Những phần còn lại thân thể của Đại tinh tinh đều bao phủ bởi lông lá rậm dài và màu đen sẫm. Mắt của chúng gần nhau và sâu, mũi tẹt với hai lỗ to lớn, miệng rộng. Khi chúng nổi giận, chúng có dáng điệu rất hung dữ: miệng mím lại với một vẻ nhăn nhó man dã và để lộ hàm răng to đần chác với những răng nanh rất lớn nhọn như những nanh của loài dã thú.

Với hình thù đó, con Đại tinh tinh trông rất ghê tởm, và trong cơn giận dữ chúng trở nên rất nguy hiểm. Trong trường hợp đó, người thợ săn nào không sẵn sàng giết chúng sẽ bị nguy hại.

Tuy nhiên loài Đại tinh tinh này không phải luôn thích gây sự. Thường thì chúng lần tránh người, trừ phi khi chúng bị thương hay tức

— Chúng hay xâm nhập các đồn điền và gây nhiều thiệt hại lớn, để tìm kiếm thức ăn.

tối vì bị rụng đuôi lâu.

Có một người thợ săn nổi danh, trong khi đi săn, gặp phải một con Đại tinh tinh rất to lớn. Đại tinh tinh tự đâm ngực và nhìn người thợ săn với dáng điệu hiểm dọa, hung dữ hơn, đồng thời kêu lên vài tiếng ghê sợ. Nó đứng yên hồi lâu, nhìn người thợ săn da trắng đang chờ đợi sự tấn công, nhưng bất ngờ con vật đổi ý kiến vụt bỏ chạy mất.

Đại tinh tinh sống thành từng đoàn ở rừng rậm và ẩm ướt thuộc vùng xích đạo Phi Châu, gồm có con đực già trưởng đoàn, một hay nhiều con cái và một số Đại tinh tinh con. Ban ngày chúng sống dưới đất và di chuyển nơi này sang nơi khác, trong một vùng xác định để tìm thức ăn. Chính vì thế mà chúng đột nhập các khu trồng cây và tàn phá những cây nào không ăn được. Măng là món ăn thích nhất của chúng.

Ban đêm Đại tinh tinh cái và đoàn con của chúng ngủ trên ngọn cây. Chúng làm giường bằng cành và lá cây, tuy thô sơ nhưng chắc chắn vì cây có thể chịu đựng được sức nặng. Con đực già nhất trong bọn ngủ dưới đất, dựa vào thân cây để canh gác ngủ cả đoàn. Buổi sáng hôm sau, chúng dời đi nơi khác và chiều đến, chúng xây lại tổ mới trên cây khác.

Giống khi này sống một cuộc đời trầm lặng và bình an, thoát khỏi những cạm bẫy vì ngoại trừ trường hợp đặc biệt, người ta cấm không cho

săn loại thú này, để tránh sự tuyệt chủng. Nhưng từ một thế kỷ nay, thổ dân vì khiếp sợ Đại tinh tinh một cách mê tín, nên thường giết chúng những khi họ có cơ hội giết được. Họ ăn thịt Đại tinh tinh và giữ lại bộ óc để làm thuốc mà họ cho là hữu hiệu dùng chống lại bệnh tật.

Để săn bắt chúng, họ dùng cung tên tẩm thuốc độc và súng thô sơ. Bị bắt từ lúc còn nhỏ, Đại tinh tinh rất thuần tính nên được dạy dỗ dễ dàng và được dùng trong các gánh xiếc và sở thú. Trong những năm đầu tiên bản tính chúng rất ngoan và vui vẻ. Chúng thích những trò chơi và sự đùa giỡn, và chúng quen luyến với những kẻ chăm sóc nó. Lớn lên chúng hay buồn vô cớ, nhiều khi đứng hàng giờ không cử động trong chuồng. Về già chúng trở nên nguy hiểm, phải cần thận nhiều không nên đứng gần chuồng vì chúng có thể dang cánh tay dài ra ngoài chắn song để bám lấy bất cứ vật gì trong tầm tay chúng. Chỉ những Giám thị mới có thể lại gần chúng mà không e ngại. Thường thì chúng không chịu đựng nổi ro nằm ở trong chuồng. Rất hiếm con ở trong chuồng sống đến già. Chúng cần được chăm sóc đặc biệt vì khi hậu nóng nhất là về mùa đông. Hơn nữa, chúng thường rất dễ nhiễm bệnh sưng phổi và bệnh này rất dễ làm chúng có thể chết được.

TÚY HÀ

LÀM NHỮNG CON VẬT BIẾT ĐỨNG

Vật liệu :

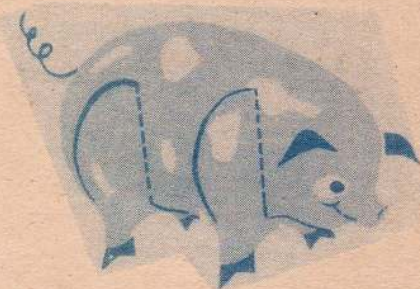
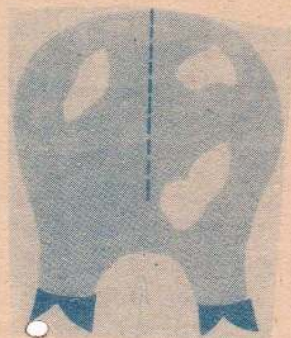
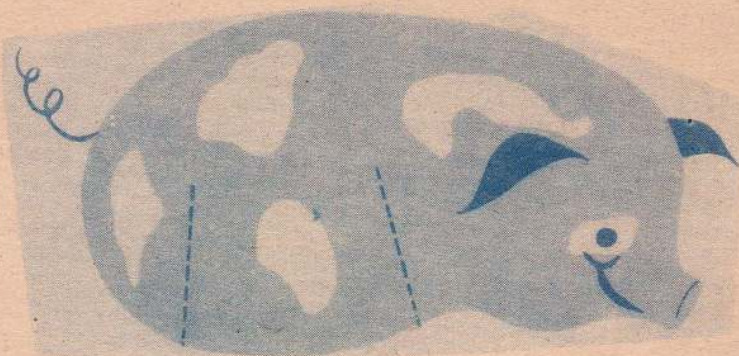
- Bìa cứng.
- Bút chì màu hay màu nước.
- Cái kéo.

Cách làm :

Vẽ và cắt theo hình mẫu các con vật dưới đây trên 1 miếng bìa cứng, cắt theo những đường chấm ở hình mẫu để ghép các chân vào mình con vật, tô màu theo từng mẫu lông của riêng từng con vật, thế là các em đã có 1 số các con vật có thể đứng được để bày ở bàn học hoặc để cho em bé chơi.

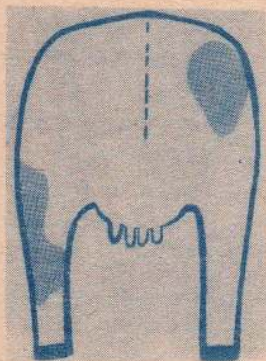
Mong các em thành công và thích thú với các con vật do tự tay mình tạo ra.

VỊT MÒ

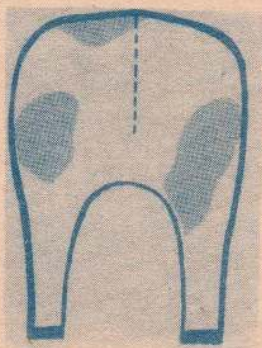

CON HEO

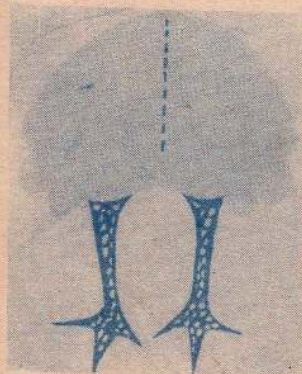
Vẽ và cắt 2 hình mẫu

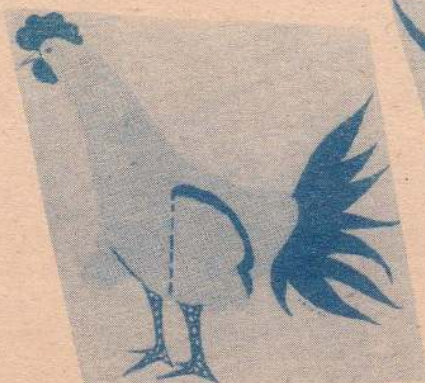
Chân sau của con bò

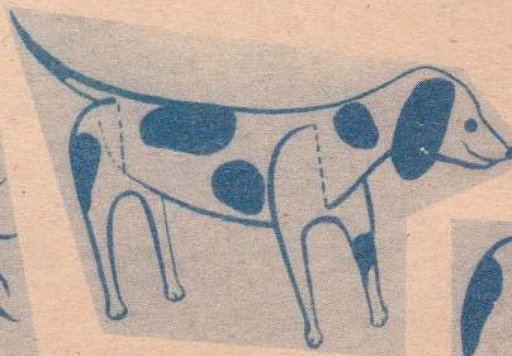
CON BÒ CÁI

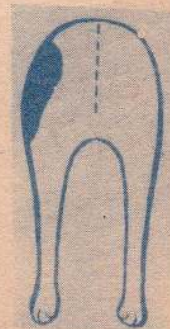
Vẽ và cắt mẫu

CON GÀ SỐNG

CON CHÓ
Vẽ và cắt 2 mẫu

CON MÈO

Vẽ và cắt 2 mẫu

CON HUỖU CON

Vẽ và cắt 2 mẫu

TRÒ CHƠI NGOÀI TRỜI CHẠY ĐUỔI THEO HÌNH VUÔNG

Địa điểm : Sân rộng, hay bãi đất trống.

Dụng cụ : Không có.

Số người chơi : Từ 20 đến 40 người.

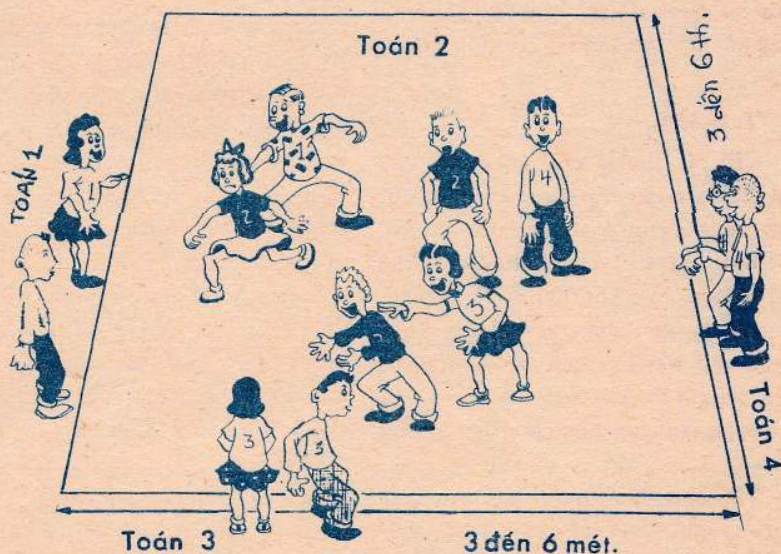
Đội hình : Hình vuông (theo hình vẽ).

Cách chơi :

Tùy theo số người dự trò chơi chia đều làm 4 toán : 1, 2, 3 và 4. Mỗi toán đứng thành hàng ngang ở một cạnh sân chơi để hợp thành một hình vuông (mỗi cạnh dài từ 3 đến 6 thước tùy theo số người chơi nhiều hay ít). Chọn mỗi toán một người «CÁI», 4 người CÁI đứng ở giữa sân chơi, người điều khiển trò chơi đứng ngoài hình vuông và làm «Trọng tài». Khi người Trọng Tài hô một số nào thì tất cả những người của Toán mang số đó phải chạy về hàng của Toán đối diện, những người CÁI đứng giữa sân (ngoại trừ người CÁI của Toán đang chạy), cố đuổi để bắt những người đang chạy qua sân khi họ chưa chạy tới hàng đối diện, người nào bị bắt sẽ là tù binh của toán mà có người CÁI bắt được. Để cho thêm sôi nổi và để cho các toán khác có dịp tham dự trò chơi người Trọng tài có thể gọi thêm 1 số khác nữa. Sau khi chấm dứt trò chơi toán nào bắt được nhiều tù binh là toán đó thắng cuộc.

Thí dụ : Người Trọng tài hô «số 2» thì tất cả những người ở toán số 2 phải chạy sang hàng của toán đối diện (toán 3), trong khi họ đang chạy qua sân thì những người CÁI của các toán 1, 3 và 4 (ngoại trừ người CÁI của toán 2 không được bắt người của toán mình) cố chặn bắt những người đang chạy trước khi họ kịp chạy đến hàng đối diện, nếu người CÁI của

toán 3 chẳng hạn bắt được 1 người nào đó thì người bị bắt sẽ là tù binh của toán 3. Cũng lúc đó người Trọng tài có thể kêu thêm 1 số khác thí dụ số 4, thì những người thuộc toán 4 cũng làm theo như trên (chạy sang toán 1), và người CÁI của toán 4 không được bắt những người của toán mình.

CHỦ NÓ CHẾT RỒI

Quan tòa hỏi bị cáo về vụ ăn cắp xe :

— Tại sao anh lại ăn cắp cái xe đó.

— Thưa, vì tôi tưởng chủ nó đã chết rồi.

— Tại sao vậy.

— Vì chiếc xe đó dựng trong nghĩa địa.

CHÉM Ở ĐẦU

Tào đồ Tí :

— Tao đồ mầy : Lê Lợi chém Liễu Thăng ở đầu.

— Ở núi Chí Linh chớ đầu.

— Trật lất, Lê Lợi chém Liễu Thăng ở cổ mà...

— Tí : Trời...??...!!

(Ngân Tiên)
151 thống nhất
Đà Nẵng

ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

Thư của em L.T.D — Bình Dương.

.. Nhà chỉ có hai anh em, nên anh Hai rất thương em. Nhưng từ hôm dì Bảy em tản cư về ở đậu thì mọi sự thay đổi hết. Dì bằng tuổi em nhưng gầy ốm hơn em. Dì là em bà con xa của mẹ em. Anh Hai chiều dì lắm, tối ngày chỉ lo giúp đỡ dì, bỏ quên em luôn, đã thế mỗi khi em với dì có chuyện bất đồng ý kiến thì anh Hai lại bênh dì, bỏ rơi em. Em buồn quá chị ơi. Em không đề anh Hai tệ thế...

Trả lời :

Chị rất thông cảm nỗi buồn của em. Từ bao lâu vốn được cưng chiều, nay bỗng đứng một người ở xa tới, rồi mình lại bị bỏ rơi, thì quả là khổ thật em ạ. Sau khi than thở với chị, hẳn lòng em cũng vui buồn chút đỉnh, vậy bây giờ chị em mình phân tích lại tất cả mọi sự coi cái nhận xét bị quan của em có đúng không nhé.

Từ bao lâu nay, hai em rất thương nhau, và vì chỉ có hai anh em nên hẳn là anh Hai chiều em

lắm (có em gái bé bỏng mà không nhẽo thì ai lại không chiều). Thế rồi chiến cuộc xảy ra, người người mất nhà, mất cửa, chia ly, tan tác, ùn ùn kéo nhau tản cư về miền em ở, hy vọng tìm lấy chút cảm thông đùm bọc của bà con ruột thịt. Anh Hai em, với tấm lòng nhân ái sẵn có, thêm vì đã lớn, nên thấu hiểu nỗi phận hơn, rồi lại thương cho hoàn cảnh chạy loạn ăn nhờ ở đậu của dì Bảy, dì cũng chỉ còn nhỏ như em gái mình, nên gắng sức tìm cách giúp đỡ dì để hy vọng an ủi dì được phần nào cho vui bớt những khổ tâm vì đồ vỡ, mà gia đình dì chẳng may ở vào miền có giao tranh đã phải gánh chịu. Sự giúp đỡ của anh có thể là bình thường thôi, nhưng xưa nay anh chỉ săn sóc có em, nay lại lo lắng, săn sóc cho một người khác, em cảm thấy như anh không còn là của riêng mình nữa, mà đối tượng đề em khó chịu vì cảm tưởng bị bỏ rơi, chính là dì Bảy. Cho nên em đâm ác cảm với dì. Cách xử sự có thể trở thành bất công. Anh hai em

không hiểu tâm lý đó, nghĩ là em gái mình nhỏ nhen ích kỷ, không biết chia sẻ nỗi đau buồn với người hoạn nạn, lại thương dì Bảy có thể tủi thân vì hoàn cảnh ăn nhờ ở đậu nên mỗi khi em và dì bất bình, anh lại bênh dì cho dì khỏi khổ. Thế là lại càng làm em ghét dì thêm. Mâu thuẫn ngày một trầm trọng.

Nếu em đã tin chị, em phải nghe lời chị. Trong vụ này, anh Hai em không tệ đâu. Trái lại anh là người tốt ghê lắm, rất đáng kính trọng. Ở nơi yên ổn, anh biết nghĩ tới người hoạn nạn, giúp đỡ dì Bảy, đó là anh có tấm lòng bác ái. Anh chỉ có lỗi nhỏ, mà cũng vì anh còn ít tuổi, chưa rành tâm lý, không hiểu được những diễn biến tình cảm của em, nên cư xử cứng rắn với em quá. Nếu anh giảng giải cho em hiểu, và kêu gọi lòng tốt của em, thì chị tin chắc em sẽ là cánh tay đắc lực trong sự giúp đỡ và an ủi dì Bảy. Bây giờ em đã hiểu lòng anh Hai, chị xin em thay đổi thái độ, cố gắng tránh các xung đột với dì, kín đáo giúp đỡ dì, anh Hai em sẽ trở lại yêu mến cô em gái có lòng tốt, hiểu lầm sẽ tan, tình anh em lại càng thâm thiết.

Sau này, khi về quê cũ, dì Bảy sẽ nhớ lại những ngày ở nhà em, được hai cháu giúp đỡ, yêu mến, lòng dì sẽ đầy sự cảm ơn và tình quý mến đối với anh Hai và em. Đó là phần thưởng vô giá mà Thượng Đế chỉ dành cho những kẻ có lòng thôi em ạ.

Chị Đỗ Phương Khanh

DÁNG THU

Gió thu đến, lá xanh ơi
Đa mang tâm sự, đôi lời với cây
Chên trời lãng đãng bóng mây
Thướt tha dáng lụa bay bay lững lờ
Lá rơi từng cánh bơ vơ
Sắc xanh biến đổi, xác xơ lá vàng.

TRÚC HOÀNG LAN

VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG

● *Chị ơi ! Nhỏ mà ham học thì lớn lên làm cái gì ?*

— Nhỏ mà ham học lớn đọc Thiếu Nhi.

● *Chị ơi ! Ông anh của em cũng «hay cười và thường làm bầm một mình», em có nên bắt nạt gấp không chị.*

Hương Cà Mau

— Bắt nạt từng mặt thôi em ơi !

● *Chị ơi ! Răng mà em không phải là con kiến, mà là con người rứa?*

Thương Khải Hoàn
(Đà Nẵng)

— Làm người để còn «chị ơi» chứ em.

● *Chị ơi ! Chị thích làm con gái hay con trai hở chị ?*

Lâm Vũ — (Đà Nẵng)

— Chị thích làm chị Mai Loan, em ạ.

● *Chị ơi ! Chị có thích mùa thu không hở chị ?*

Hồ thu Thủy

— Chị thích mùa «thu» lắm chứ. Mùa «chi» mới sợ, em nhỉ.

● *Chị ơi ! Chị có buồn hoặc thất vọng bao giờ không ?*

Thanh Hà — Phú Bồn

— Có, buồn và thất vọng lắm, xảy ra hồi chị còn đi học, vào những hôm chị thuộc bài mà cô giáo không kêu chị lên bảng để trả bài.

● *Chị ơi ! Cứu con kiến ra khỏi bát nước mắm có phải là việc thiện không ?*

Thảo Lam — Bình Dương

— Rất thiện, nhai phải kiến cay lưỡi lắm em ạ.

● *Chị ơi ! Em muốn em còn con nít hoài hà, em hồng thích làm người lớn.*

Lê Trung — Biên Hòa

— Thế thì má em hồng chịu đâu.

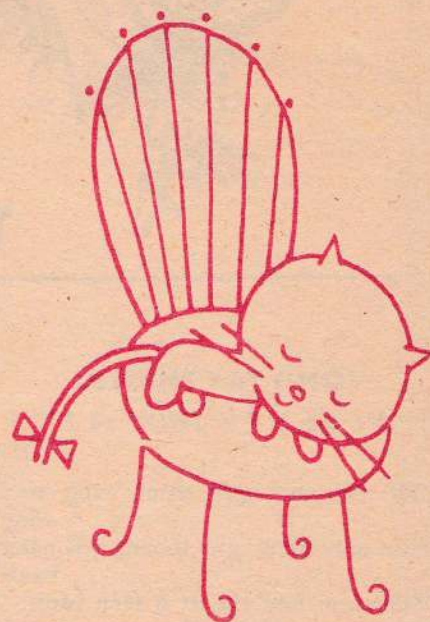
● *Chị ơi ! Hôm qua thầy gọi em lên trả bài Vật Lý em không thuộc, bây giờ nhớ lại em mắc cỡ ghê đây.*

Huyền Khanh — Biên Hòa

— Lêu lêu !

Chị Mai Loan

MẪU THIÊU

Bánh phục linh

Vật liệu :

1 kg bột năng

700 grs đường cát trắng

Nửa trái dừa khô

Một nắm lá dứa

Một cái khuôn gỗ (loại khuôn in bánh phục linh bán ngoài chợ).

Cách làm :

Lá dứa rửa sạch cắt khúc trộn chung với bột, cho vào soong hay chảo sạch bắc lên bếp rang. Đảo đều tay cho đến lúc lá dứa vàng, bay

mùi thơm là bột chín. Nhắc bột xuống để nguội dùng rây rây bột thật kỹ.

Đường dùng cối xay hoặc giã tay cho mịn xong trộn đều chung với bột. Dừa khô nạo vắt lấy độ non chén nước cốt, rưới từ từ vào, vừa rưới vừa nhào bột cho đến lúc vắt trong nắm tay bỏ ra bột không rời ra là được (trót quá bột sẽ chảy nhão khó in).

Khi in bánh, cho bột vào khuôn nén thật chặt, dùng dao ăn gạt bằng mặt đoạn úp khuôn xuống vỏ nhẹ bánh sẽ rời ra. Có thể để như vậy sắp vào hộp, đậy kín. Hoặc muốn bánh cứng hơn thì sấy bằng cách sắp bánh lên một cái khay nhôm, đặt lên bếp ấm, nhớ đừng cho to lửa bánh sẽ chảy đường và khét.

Chúc các tay ngọc thành công mỹ mãn bên bếp hồng.

HUYỀN CHÚC

bướm TRONG VƯỜN

VÒNG TAY THÂN ÁI

(Vẽ chủ D.S.V THUY và T.C.S. THU)

Mắt nai ngơ ngác trong vùng trời
Nhìn mây hồng gió thoảng với nắng
Nhìn chim non ríu rít ở trên cành
Và chợt thấy đời vô cùng tươi đẹp
Này bướm ạ! sao cứ hoài khép nép
Đôi cánh kia xin ra sức vẫy vùng
Tung mình lên và lơ lửng không
Ta vui vẻ trong muôn vàn tiếng nhạc
Này chim ạ! hãy cất cao giọng hát
Cho âm thanh vang dội khắp vườn
Nào chúng ta xây lại những vòng
Ồ tên chúng là vòng tròn thân ái.

Thu.Thảo
(Nguyễn Thụy Nhơn)

TUỔI HỌC TRÒ

Kết bướm hoa em làm thơ ca tụng
Tuổi học trò với vở trắng mực xanh
Miệng líu lo như chim hót trên cành
Tà áo trắng phất phơ theo chiều gió
Lứa tuổi ấy tâm hồn còn bỏ ngõ
Chẳng ưu tư, mà cũng chẳng biết
Lòng trong trắng không vấn vương
Học trò! ôi tuổi học trò ngà ngọc.

T.V.H

MỘNG ẢO

Ngỡ rụng xuống đời giọt băng khuâng
Vừa hay lá nép lại một lần
Qua cơn mộng ảo trắng và sóng
Có ngập ngừng nhìn quá phân vân

Bé có hay trăng treo giữa non
Cạnh mấy chùm sao rắc bóng buồn
Rồi mai một bé về thăm lại
Mấy thửa ấu thời với nguyệt giương
Bước ai nhẹ nhẹ mộng thần tiên
Chấp cánh ngoan ngoan giấc mơ hiền
Tiên cô mới xuống từ trên ấy
Cài tóc bé bằng hoa vườn thiêng

Có cả đào tiên và cả tơ
Tơ trời mềm xinh cài tóc mơ
Chị Hằng gọi xuống đem tặng bé
Mấy nụ sao trời công chúa thơ

Công chúa diễm trang mộng mị huyền
Đêm trăng vừa sáng hồn uyên nguyên
Mười ngón chân non hồng trên cỏ
Dẫm cội sương hồng giữa khuôn viên

Thỏ thẻ bờ môi ngậm kẹo trời
Kẹo bằng sương ngọt với mây trôi
Ngọt như mộng ảo và sao sáng
Tỏa hương ngào ngạt giữ trong đời

Ôi đừng tỉnh mộng, đừng tỉnh mộng
Bé cứ mơ hoài giấc thiên thai
Cho tiên xuống với chùm sao ngọt
Mai có u hoài ngại ngần thôi.

VŨ-T-CA-DAO
(bn Hoa Tiên)

NẮNG HỒNG

(Mến tặng Uyên thủy Phương, Hồng
Thủy và Tạ lệ Vân)

Những áng mây trời vương khói lam,
Áng chiều tắt ngọn bước âm thầm.
Nai vàng ngơ ngác bên dòng suối,
Gạn chút suy tư đón ánh rằm.
Hồng lên đôi mắt sáng ban mai,
Óng ả nhưng tơ vát sợi dài
Nắng đã lên cao vườn rộn rã
Giang sơn nhỏ bé có hoa cài.

TUỔI ĐÁ BUỒN
(TVĐ Lạc Hồng-Vũng Tàu)

NGÀY XƯA

Ngày xưa còn bé
Thường hay thỏ thẻ
Cùng với mẹ rằng :
«Thương con nhiều nhé !»

Ngày xưa còn nhỏ
Trên con đường cỏ
Tay ôm cặp sách
Tung tăng như thỏ

Ngày xưa thơ ấu
Những chiều yêu dấu
Trên đồi thông mơ
Nghe thông hòa tấu

Ngày xưa, chiều vàng
Thường đi lang thang
Dọc bờ sông nhỏ
Nhìn những thuyền nan.

ANH SƠN
Trung học Phan thanh Giản — Cần
Thơ

TRỜI MƯA

Mưa về cho lá tươi xanh
Mưa về quê mẹ giọt lành vườn thưa
Mùa mưa, mùa nắng : hai mùa
Em về đan lại thẹn thò mắt trong
Bên song nhìn lúa dòng dòng
Xanh rờn mùa mới cho lòng thêm vui
Mưa qua chanh xót ngậm ngùi
Về đây vườn cũ xanh tươi thuở nào.

THƠ THƠ
(nhóm Hoa Nắng)

VÀNH KHUYÊN

Mùa thu có những làn khói băng khuâng lên vào hồn Nguyễn. Buổi sáng có nhiều sương mù. Nguyễn dậy thật sớm hái những chùm hoa trang màu đỏ, có những cánh bé xiu, xâu lại bằng sợi chỉ màu hồng. Chuỗi vòng hoa trang còn tinh khiết lắm, Nguyễn để dành mang đến cho Vành Khuyên.

Áo dài của Nguyễn mềm nhẹ, mát mát cả người. Khoác thêm chiếc áo len đen, Nguyễn xách cặp, chiếc cặp mùa thu hình như nhẹ hơn mọi ngày, choàng vòng hoa trang qua tay và đi học. Nguyễn đi trên con đường có nhà Vành Khuyên. Con đường rộng thênh thang, những ngọn đèn còn thấp tỏa ánh sáng mờ nhạt. Nguyễn đi qua những ngọn đèn, chỉ mình Nguyễn lẻ loi, thật lẻ loi. Cổng nhà Vành Khuyên đóng kín, chỉ có cánh cửa bên trái đã hé. Dáng Vành Khuyên nổi bật trong khung cửa sổ màu xám, cô bé mặc áo lụa tím, tóc màu hạt dẻ, da trắng mắt to và nâu. Trông Vành Khuyên xinh như nàng công chúa nhỏ. Nguyễn đến bên cửa sổ, Vành Khuyên đón bằng một nụ cười có chiếc răng khềnh duyên dáng. Nguyễn trao vòng hoa trang cho cô bé, Vành Khuyên quảng vào cổ. Vòng hoa trang như chuỗi ngọc xinh xắn trên căn cổ cao trắng ngần. Vành Khuyên xịu quá, hồn nhiên như một loài chim. Cô bé

không đi học vì bị tê liệt chân. Có lần Vành Khuyên tâm sự mĩ Nguyễn — giọng cô bé thô thê dễ thương ghê — : «Nguyễn ạ, có lúc mình buồn ghê gớm, cả ngày chỉ có vương cửa sổ nhỏ bé, không có bạn bè, không người thân. Mình ở trên này với chú thím họ, cả hai đều xa cách với mình, quen Nguyễn, mình vui hơn nhiều.»

Và ngay cả sự gặp gỡ giữa cô bé và Nguyễn cũng rất tình cờ. Nguyễn vẫn có thói quen đi học sớm, và cứ mỗi ngày thấy Vành Khuyên ngồi buồn bã giữa khung cửa xám, đôi mắt mơ màng. Trông cô bé thật thánh thiện ngoan lành như cừu non. Và dần dần thấy cô bé gần gũi hơn, Nguyễn cảm thấy dường như Vành Khuyên có một tâm sự u buồn. Cho đến một hôm, cô bé mỉm cười với Nguyễn. Và hai đứa quen nhau từ hôm đó, một ngày mùa thu trời đầy sương mù. Nguyễn yêu mùa thu có lẽ vì mùa thu trời buồn nhẹ, hay vì mùa thu Vành Khuyên mặc áo lụa tím. Nguyễn cũng chẳng biết... Vành Khuyên trao Nguyễn đóa cúc màu vàng, nụ cười của cô bé hôm nay có cái gì buồn bã. Đóa cúc màu vàng tươi như phảng phất mùa thu trong ấy.

Ngày ấy đến bây giờ cũng đã một năm. Từ ngày Vành Khuyên đi, Nguyễn không đi qua con đường cũ. Bây giờ trở lại lối xưa, Nguyễn thấy bồi hồi nhớ đến bao kỷ niệm với Vành Khuyên. Lối đi trắng mờ nhạt, sương sắp tan rồi. Vẫn chỉ mình

Nguyễn lẻ loi mà con đường hình như rộng thêm. Ngôi nhà Vành Khuyên lạnh lùng cổ kính. Mái ngói cây rêu và các khung cửa hình vòng cung sơn xám buồn bã đóng kín mít. Vành Khuyên như một loài chim nhỏ giờ bay xa mãi mãi. Nếu Vành Khuyên hay tin mùa thu đã đến chắc cô bé sẽ trở về. Mặc áo lụa hồng tím cài hoa cúc vàng tươi như nàng công chúa nhỏ. Nguyễn thấy nhớ nhớ màu mắt nâu của cô bé ngàn đời buồn bã. Hình như ở Vành Khuyên có cái gì ám u bí mật mà Nguyễn không thể biết được. Nhưng đầu sao cô bé cũng rời xa. Nàng công chúa không ở những tình lý nhỏ buồn. Và nơi đây cũng chỉ là một tình lý.

Nguyễn thu tay vào túi áo len, nhúng ngón tay khô cứng cô đơn. Nguyễn bắt gặp trong túi áo những cánh hoa trang và đóa cúc vàng. Kỷ niệm bỗng ngát hương trong hồn Nguyễn. Hình ảnh Vành Khuyên và những buổi sáng mùa thu sẽ là những kỷ niệm sâu đậm nhất trong quãng đời học trò của Nguyễn. Hình như trời đổ mưa lất phất. Nguyễn nghe tiếng hát Khánh Ly trôi nổi từ một nhà nào đó đeo đuổi Nguyễn suốt con đường :

«Ta thấy em trong tiền kiếp, với cơn buồn cổ khô. Ta thấy em đang ngồi khóc khi rừng chiều đổ mưa. Rừng thu lá úa em vẫn chưa về...»

Chao ơi ! Mùa thu đã đến, mà nào Vành Khuyên có biết gì đâu ???!

V.T. CỎ BIẾC

TRẢ LỜI TRANH 7 ĐIỂM KHÁC NHAU

- 1— Tay trái người chị lớn đang rộng ra
- 2— Lai áo người chị lớn rộng hơn
- 3— Cánh giấy bé trai hẹp lại
- 4— Chân mây bé trai xéch lên
- 5— Lưng quần bé trai xệ xuống
- 6— Lai áo người mẹ chỉ có một đường
- 7— Lưng ghế dựa thấp hơn

VIẾT VỀ NHỮNG KỶ NIỆM HỌC TRÒ

CUỘC THI

SÁNG TÁC

MÙA HẠ HỒNG XƯA

Em đứng chân trước cổng trường. Hai cánh cổng sắt xanh lục loang lổ vài nơi rỉ sét. Em đưa đôi mắt nhìn quanh trường qua song sắt khung cổng. Sân trường im lìm ngập nắng hạ. Vài chú chim sẻ ríu rít hay nhầy vũ khúc trên lối đi rải sỏi trắng. Cây hoàng điệp nằm góc sân, hoa kết chùm lốm đốm điểm tàng cây. Ve sầu nhạc khúc thương hạ ni non. Mùa hạ hồng còn đang ngự trị trên sân trường mến yêu. Nắng hạ êm dịu bao phủ ngôi trường. Kỷ niệm niên học dư vị thoáng thoáng đâu đây. Kỷ ức tuổi học trò trong bóng nắng mùa hạ hiện về. Em say sưa đắm chìm về những ngày hạ hồng xa xưa của tuổi học trò trong khung trời học đường.

Ngày ấy,... những buổi học chiều, sân trường nhuộm vàng nắng hạ. Bàn tay hồng nhò của em và Hạ âu yếm lượm từng cánh hoa hoàng điệp bỏ vào mũ rơm đan.

— Huyền ơi, Hạ lượm đầy mũ rồi nè. Tụi mình nghỉ nghe ?

— Ủ,... còn đề xấu hoa nữa chứ nhì ?

Em và Hạ ngồi dưới bóng mát cây hoàng điệp, trên thảm cỏ nhưng xanh, lục cặp đã lấy kim chỉ...

— Huyền ni, Hạ không có đem theo kim chỉ nơi.

— Xời ơi, hôm qua Huyền dẫn rồi mà không đem hờ ? Hạ đáng đánh đòn ghê nơi.

— Hạ... quên chớ bộ à ! Huyền có đem theo không mà đòi đánh đòn Hạ nhì ?

— Dĩ nhiên là Huyền có đem rồi chứ bạn.

Em cầm trên hai ngón tay một cây kim bé tý sáng loáng giờ trước mặt Hạ. Hạ khẽ mỉm cười xin chuộc tội, dành lấy kim xỏ chỉ khéo léo, lạnh tay xâu hoa vào dây chỉ trắng mảnh sợi. Vài phút sau,... Hạ đã hoàn thành dây hoa hoàng điệp, Hạ mi nhẹ lên dây hoa, choàng vào cổ em.

— Đây là dây hoa thân ái, Hạ tặng Huyền để kết chặt, kỷ niệm và mừng cho tình bạn mình luôn bền vững Huyền nhé !

Em gật đầu, hai đứa cười vui. Chợt nhớ, em vội lục cặp lấy ra tập lưu bút bao bì giấy màu hồng nhạt khoe với Hạ.

— Hạ xem, Huyền có tập lưu bút ni, xinh chưa ?

— Đâu, đâu đưa Hạ mượn xem tí nào.

— Đề Huyền lật, hai đứa xem chung Hạ nhé !

Hai mái tóc tơ, mịn, đen nhánh em và Hạ chụm vào nhau. Em và Hạ như đôi cánh bướm lượn trắng, thơ ngây và hồn nhiên nhìn từng trang giấy pơ luya hồng nhạt của tập lưu bút. Những cánh hoa hoàng điệp huy hoàng, hoa phượng vĩ đỏ hồng rực rỡ, lá me xanh mơ ước,... Tất cả những loài hoa lá của lứa tuổi học trò, được em ép cẩn thận vào tập lưu bút. Bảo vật của học trò trong những ngày tháng hạ hồng... Hạ khẽ hít hít, cánh mũi bé phồng lên.

— Huyền ép hoa chỉ trong tập ni mờ thơm vậy ?

— Huyền ép hoa sứ đó, thơm thơm Hạ nhì ?

— Ủ,... thế xác hoa đâu rồi hờ Huyền ?

— Huyền đi rồi, chi vậy Hạ ?

— Sao Huyền không cho Hạ...

Huyền ách ghê nơi, lấy hương hoa... rồi đòi xác nó đi hờ ?... Tội nghiệp hoa ghê cơ.

— Huyền không có ác đâu. Huyền ép hoa hôm chủ nhật, đến hôm ni nó héo đôi màu vàng nghệ làm lem bần hết hai trang giấy pơ luya đó Hạ, Huyền đành phải đổi đi, sợ nó lem bần hết cả tập làm sao?... Hạ đừng buồn, hồn hoa ngự trong tập ni rồi ni.

Hạ chớp chớp mắt.

— Thế hờ ? Sao Huyền biết ?

— Anh Uy nói với Huyền như vậy mà...

Hạ ngượng ngùng.

— Hạ nóng quá nên trách oan Huyền ghê nhì ?... Cho Hạ xin lỗi nghe Huyền — Hạ nhìn sâu vào mắt em, mi lên tóc và xuýt xoa.

— Tóc Huyền thơm ghê cơ !

— Hạ nịnh Huyền hờ ?

— Ai thêm nịnh nhì ? Người ta khen thật chứ bộ.

— Người ta khen thật, nhưng Hạ nịnh phải không ?

— Xời ơi, bộ Huyền không biết người ta với Hạ tuy hai là một hờ ?

Em giả bộ cãi :

— Hạ quê nhé ! Người ta là người ta, còn Hạ là Hạ chứ làm sao tuy hai là một được nào !

Hạ im lặng, chắc Hạ đang tìm câu trả lời hờ ? Em hỏi trêu :

— Bí rồi hờ Hạ ?

Hạ lắc lắc mái tóc.

— Đừng tưởng Hạ bí, Hạ nhìn Huyền đó nghe.

— Mà mà còn vớt đậu phộng rang cho ba mấy lần sau má không cho vô thăm ba nữa !

Em nghĩ thầm. — Eo ơi, Hạ xạo ghê nơi Hạ bí rồi nhưng mượn danh nhìn em để khỏi xí hồ chứ gì? Em muốn hỏi. — Hạ không bí thì trả lời xem nào. Huyền chả thèm Hạ nhìn đâu.. Nhưng lỡ Hạ bí, Hạ xí hồ rồi Hạ giận Huyền làm sao? Buồn lắm Hạ nhỉ? Gân nghĩ hờ rồi cơ mà! Em mỉm cười làm hòa.

— Thôi huê nghe, tụi mình hát đoàn khúc «hạ hồng ca» cho vui nghe Hạ?...

Điệu ca, khúc hát vang lên nhỏ nhỏ từ đôi môi hồng xinh xinh của em và Hạ hòa cùng nhạc gió reo.

Lời ca chấm dứt sau tiếng ngân dài, bay theo gió hạ. Em và Hạ nhìn nhau mỉm cười.. qua giây phút thân ái thiêng liêng; em rủ Hạ:

— A! Hạ ơi, tụi mình đi nhờ cô Song khai bút cho tập lưu bút đi.

Hạ chịu lòng em ngay. Hai đứa đứng dậy, tay xách cặp bước băng qua thảm cỏ. Em và Hạ đi ngang lớp cô Song dạy, nhìn vào. Cô Song đang chăm chú nghe học trò ca hát tạm biệt giờ cuối niên học của cô với lớp ấy. Em rủ Hạ đứng chờ cô ở hành lang.. Chuông reo giờ ra chơi, cô Song vừa bước ra đến ngưỡng cửa, thấy hai đứa em cô mỉm cười. Em và Hạ tiến đến gần cô, tay cầm tập lưu bút, lễ phép thưa:

— Thưa cô, em xin mời cô khai bút cho tập lưu bút của em ạ!

— Cô nhận đi cô. Nhỏ Huyền dành cho cô nhiều cảm tình lắm cơ, nên hôm ni nó mời cô khai bút đó cô...

Cô Song khẽ mỉm cười thân mật.

Đúng như lời Hạ nói, em dành cho cô Song nhiều tình cảm nhất. Tại sao? — cô Song dạy dỗ tận tâm và yêu học trò như em ruột. Cô thường mở ngoặc nói đến những mẩu chuyện đáng kể nhiều đến tuổi học trò. Những câu chuyện ngậm chứa lời khuyên tế nhị... Chỉ trong một niên học cô đã là thần tượng, người chị thân yêu của biết bao cô bé học trò, chẳng hạn như em.

Khoảng năm sáu phút sau, cô Song bước ra lại gần em, Hạ và nhóm

đồng học trò. Cô trao trả em tập lưu bút, mỉm cười hỏi em:

— Được chưa cô bé?

Hạ áp dụng lời cô khen hồi nãy, nhanh miệng hỏi cô:

— Sao cô viết mau vậy cô? Chắc cô viết ít lắm hồ cô?

Cô Song ngọt ngào, ánh mắt ngập thương yêu.

Ồi! dòng chữ quen thuộc cùng lời chúc của cô ghi trên trang lưu bút thơm ngọt như hương vị viên kẹo bi be bé, xanh đỏ trong túi nylon ngày liên hoan... «chúc em hưởng trọn mùa hạ hồng tràn tin yêu, thơ mộng của tuổi học trò.» Cô còn ghi địa chỉ nhà cô và mong rằng: «trong những ngày tháng hạ hồng, sẽ có dịp cô gặp lại đôi cánh bướm lụa trắng bay đến nhà cô...» em reo nhỏ:

— Thế nào cũng phải rủ nhỏ Hạ đi cùng mới được.

Em và Hạ được mệnh danh ở trường là: đôi cánh bướm lụa trắng. Sở dĩ vì buổi học nào em và Hạ cũng đều mặc quần và áo dài may bằng lụa trắng cả, ngay đôi hài cườm cũng màu trắng luôn cơ mà. Nhưng hôm ni, em và Hạ còn thêm một biệt danh nữa cơ. Đôi bé bé thiên thần đấy n'ê bởi em và Hạ được chọn thủ vai đôi bé bé thiên thần trong vở ca vũ kịch «thiên đường tuổi thơ», trình diễn trên sân khấu giúp vui buổi lễ phát phần thưởng cuối niên i mà. So sánh thì đội bé bé khác ở chỗ bé bé được thêm hai tấm voan mỏng, trắng, kết hai cánh tay kéo dài bên eo áo dài trông thướt tha ghê nơi. Từ khi có thêm biệt danh ấy, mỗi khi em và Hạ đi đến đâu, mấy nhỏ bạn hay đùa:

— Ê bà con, xem đôi bé bé thiên thần xuất hiện kia. Rồi bọn bạn vỗ tay reo cười làm em và Hạ xí hồ ghê đi ấy...

Khung cảnh sân khấu thật đơn giản. Màn voan trắng mỏng giăng mắc trong mờ ảo, thơ mộng lạ. Dây hoa tóc tiên hồng nhạt leo quanh chiếc xích đu gỗ đặt chệch góc sân khấu. Em và Hạ ngồi trên xích đu, nhìn đôi chim vũ khúc theo nhịp đàn đệm. Đôi chim xòe cánh như muốn ôm ấp nắng hạ... Đề chấm dứt điệu vũ đôi chim mi lên cảnh hoa phượng vĩ cầm tay. Bé bé Hà cất tiếng hỏi:

— Đôi chim ơi, tên chi vậy, cho chúng tôi biết với.

Đôi chim bay lại gần xích đu đáp:

— Tôi tên Hoàng, còn em tôi đây tên Oanh. Chúng tôi có danh là đôi chim Hoàng Oanh đấy mà.

Em reo lên:

— A! đôi chim Hoàng Oanh đây à. Tôi nghe danh hai bồ lâu rồi, nay mới gặp đó.

Đôi chim khiêm nhượng:

— Cám ơn bé bé...

Bỗng bé bé Hạ chỉ tay ra trước bảo:

— Các bồ xem kia.

Bướm hoa hòa vũ điệu, nhịp điệu dẻo uốn... chấm dứt vũ khúc, đôi chim bay ra đón bướm hoa vào thiên đường...

— Tôi tên Hồng cúc... — còn tôi là Thanh Diệp, hai chúng tôi là bạn thân.

Bé bé Hạ đề nghị:

— Nay các bạn, bi chừ tụi mình chơi trò kết thân nghe...

Nàng hoa Hồng cúc này ý kiến:

— A! các bạn ơi, tụi mình kết dây hoa tóc tiên thành vòng đeo cổ trang điểm cho thêm xinh rồi hãy ca vũ, chơi đùa nhé!

Trò chơi kết thân đầy vui vẻ, vang đều chuyện nhau qua môi hồng nhỏ.

Chị trưởng ban văn nghệ lớp em, ra đứng trước micô thưa:

— Kính thưa...

Khán giả bớt ồn...và im lặng.

— Kính thưa cô Hiệu trưởng, thưa các thầy cô, thưa các phụ huynh học sinh. Chúng em xin nhờ

đôi bé bé thiên thần đại diện tuổi thơ đi gần nơ hồng lên ngực áo quý vị để tỏ chút lòng thành kính biết ơn các vị đã nhọc nhằn sinh dưỡng, dạy công dạy dỗ chúng em... màn nơ Hồng tuổi thơ bắt đầu.

Tiếng vỗ tay một lần nữa vang lên ngợi khen tấm lòng tuổi thơ. Màn nhung đỏ lại được kéo ra. Đôi bé bé thiên thần diễm nụ cười duyên dáng, tay xách giỏ tre đựng ngập nơ hồng thất sắc. Đôi bé bé thiên thần chia hai nhóm rẽ hai bên cầu thang trên sân khấu bước xuống. Bé bé thiên thần đi trước, môi diễm nụ cười rạng rỡ hồng tươi, ánh mắt thương yêu hướng trọn về các vị phụ huynh và thầy cô. Kế đến là nàng hoa, chim Oanh tay ôm hộp giấy đầy công phệ tí, bốc từng nắm tung lên cao. Một lát sau... và trên ngực áo sơ mi các bác, các cô diễm nơ hồng. Nơ hồng tuổi thơ dâng thương yêu vào tim các vị. Nhiều vị cảm động nước mắt quanh mi. Trên mái tóc bạc ánh, trợn hoa tiêu, đen huyền của các vị diễm hạt công phệ tí tròn tròn, màu sắc dễ thương...

Buồn quá! Hình ảnh mùa hạ hồng xưa trong ký ức sống dậy, đi qua để lại cho em nhiều tiếc nuối. Ngày tháng hạ hồng vàng son xa rời tầm tay hồng. Vết chân hồng ngọc in trên lối sỏi đã nhạt nhòa mất dấu theo dòng thời gian phủ bụi sương. Thảm cỏ nhung xanh ngày xưa, nay ngập nước mưa đọng hồ nhỏ, cỏ vàng héo úa. Những ngày hạ hồng xưa như sương khói thoảng bay theo gió lạ mất hút, chỉ để sót lại kỷ niệm trong ký ức, tìm hồng trang nhật ký tuổi thơ hay tập lưu bút học trò. Dư vị viên kẹo hồng nồng hương tình bạn hữu phảng phất bao quanh em. Em ngược mặt nhìn lên trời cao khẽ gọi:

— Bé bé Hạ ơi! Bi chừ H~~A~~ thật sự là bé bé thiên thần trong thiên đường của chúa rồi nhỉ? Giờ ni, H~~A~~ đang làm gì nhỉ? Chắc H~~A~~ cất cánh thiên thần trắng bay lượn, vui đùa, ca vũ cùng bé bé thiên thần, đàn chim, lũ bướm, nụ hoa khác chứ gì? Thế nào cũng vui hơn hồi tụi mình đóng

ca vũ kịch thiên đường tuổi thơ Hạ nhi... Bé bé Hạ ơi! Huyền viết thư bằng giấy pơ luya màu hồng nhạt của tập lưu bút ngày xưa, cùng ép hoa phượng vĩ, hoa hoàng diệp, lá me xanh thả bong bóng bay lên trời gọi Hạ rồi đó, Hạ nhận được chưa? Hạ, Hạ ơi! khi mùa giáng sinh đến, Hạ

xin phép chúa theo ông già Noel cưỡi xe nai kéo, xuống trần ghé nhà thăm Huyền với nghe Hạ. Huyền sẽ kể cho Hạ nghe nhiều chuyện lạ hay lắm cơ rồi Huyền còn đưa Hạ đến nhà thăm cô Song nữa Hạ nhé. Bé bé Hạ ơi! Hạ Hạ ơi!...

VŨ HẠ HUYỀN 72

CẢM ƠN

A sốt ruột ngồi đợi B đang làm phận sự dưới cầu vệ sinh, được một lúc A đứng dậy toan bỏ đi, bỗng B gọi giật lại.

— Ê! tôi... xong rồi...

A quay lại đáp cộc lốc.

— Cảm ơn...tôi cũng đã xong rồi!

NGUYỄN VĂN CÀ LƠ
(chợ Phú Vĩnh)

BÉ CÁI LẦM

Một ông nhà quê lên tỉnh. Vô nhà bưu điện chơi, thấy người ta nói:

— Cô bán cho tôi 5 con cò mỗi con rưỡi đi cô! Ông nhà quê ngẫm nghĩ:

— Gia súc ở đây bán rẻ quá, cò mà bán có rưỡi. Tính toán xong, ông cao giọng:

— Cô ơi! bán cho tôi 10 con heo mỗi con 20đ đi cô! Lựa thứ heo giống tốt đó nha!

Cô thư ký: Trời!!!

SA LY HƯƠNG

MÉO MÓ NGHỀ NGHIỆP

Ông chủ hãng bảo hiểm vừa mới mua xe và tập cho con gái lái.

Trong khi đang tập, xe bị đứt thắng. Sợ quá vì đang lúc xuống dốc cô con gái hét lên:

— «Làm sao bây giờ đây. Làm sao cho xe ngừng lại bây giờ»

Ông chủ trấn an con gái:

— Cứ bình tĩnh, hãy tìm vật gì rẻ tiền nhất mà đâm xe vào để cho xe ngừng lại.

HƯỚNG DẪN VIÊN

Khi đưa du khách đi ngắm cảnh núi non hùng vĩ một hướng dẫn viên nói:

— Xin các ông các bà coi chừng, mỏm núi này nguy hiểm lắm. Rồi dăng trí, ông ta nói luôn:

— Nhưng nếu bị rơi xuống, quý vị đừng quên ngắm nhìn bên phải, phong cảnh bên đó rất tuyệt.

XÀI NHƯ NƯỚC

Bà A có một ông chồng hà tiện nổi tiếng.

Gặp một bà bạn, bà ta nói:

— Chị biết không, chồng tôi để tôi tự do sai tiền như nước...

— Ủa, sao lạ vậy, ai cũng biết...

— Biết rồi... Xài như nước, nhưng từng giọt.

PHẠM KHẮC CHÂU
Sài Gòn.

NHÀ VĂN

Tại phòng quan thuế.

— Mời ông bà mở hình lý ra!

Một người bỗng nhảy bổ đến, nét mặt hớn hở, mở valy ra.

Nhân viên quan thuế hỏi:

— Cái gì mà ông vui mừng quá vậy.

— Ô! ông chính là người đầu tiên quan tâm đến chiếc va ly của tôi. Đây là tất cả những bản thảo tiểu thuyết viết tay tôi vừa hoàn thành xong.

Lịch sử và quá trình tiến triển của con voi

Danh từ «Voi» đặt tên cho 1 con vật to lớn trên mặt đất ngày nay là từ chữ Hy Lạp có nghĩa là «Ngà». Vì ngà chính là cái răng cửa của voi làm bằng ngà.

Voi là con vật to nhất trên mặt đất. Nhưng nếu bạn sống vào khoảng 50.000.000 năm về trước bạn sẽ lớn hơn cả con voi nữa. Vì thời thượng cổ con voi lại nhỏ hơn cả con chó. Tổ tiên của con voi trông như một con heo nhỏ, không có ngà và không có vòi. Hồi đó voi không cần vòi. Mũi nó ngắn đủ để ăn cỏ. Nhưng nhiều năm sau voi cao lớn hơn, cái cổ của nó ngắn đi và thiên nhiên ban cho mũi voi dài ra đủ để chấm đất hay với tới cành cây cao.

Dần dần tổ tiên loài voi đi lang thang khắp thế giới và sang Mỹ Châu. Lúc này voi cao lớn hơn 10 bộ (hơn 2m5) với đôi ngà dài 9 bộ (2m 25) gọi là voi Mastodons nhưng không hợp khí hậu nên dần dần bị tuyệt chủng.

Vào hàng triệu năm trước đây trái đất bao phủ đầy tuyết (thời kỳ băng giá). Suốt thời kỳ này, để chống lại băng giá, thiên nhiên ban cho voi một bộ lông dày bao phủ khắp thân nó như một cái áo ấm. Những voi này gọi là MamMoths. Con MamMoths này cao 14 bộ (3m50) và là những con voi to lớn nhất thời tiền sử. Với đôi ngà cong vút dài hơn 12 bộ (3m).

Cho đến khi loài người xuất hiện. Họ dùng trí khôn của họ chế ra dụng cụ và khí giới. Trí khôn của họ đã chế ngự được sức mạnh. Họ dùng bẫy để giết dần mòn giống MamMoth.

Khi thời kỳ băng giá chấm dứt, giống MamMoth cũng bị tuyệt chủng. Lớp còn lại là những con voi ngày nay. Chúng đi lang thang về miền Nam. Chúng trở thành những con vật giúp việc cho con người và đến khi có chiến tranh voi được dùng để chở lính ra ngoài trận mạc.

Ngày nay voi chỉ tìm thấy hầu hết ở Nam Ấn Độ và Phi Châu. Voi Phi Châu thì có đôi tai to hơn voi ở Ấn Độ. Voi được dùng làm những công việc nặng như nhổ rễ cây và lôi kéo những cây gỗ về xưởng. Một số voi đã trở lại nơi nó đã bắt nguồn và trở thành những con voi phi châu ngày nay.

Mắt voi nhỏ và kém nên voi cần có đôi tai lớn. Thỉnh thoảng nó ve vẩy đôi tai như quạt cho nó. Nhưng điểm nổi bật của nó là cái vòi. Không

có một con vật nào có vòi như voi cả. Với cái vòi, voi có thể làm được hơn 1000 công việc khác nhau: từ công việc nhỏ một cọng cỏ cho đến nhổ được cả một thân cây lớn. Lúc xuống sông, voi thường thả vòi xuống nước hút nước lên để uống tựa như ống xi-phông. Đôi khi nó dùng vòi để đánh những con voi con nữa. Da voi dày độ 1 inch (2cm5). Voi thường xịt nước lên lưng nó để xua đuổi ruồi muỗi trên lưng nó. Đôi khi nó xuống sông, vòi nhô lên khỏi mặt nước để thở.

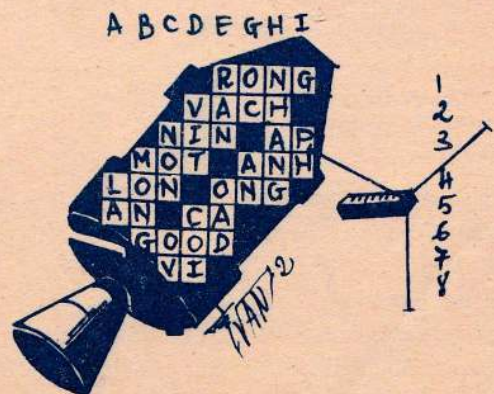
Ngà voi cũng có thể làm nhiều công việc hữu ích khác như dùng để đào rễ cây. Ở Phi Châu voi được cũng như voi cái đều có ngà dài dùng để tấn công cũng như để tự vệ. Tuy vậy voi rất hiền lành. Voi không tấn công những con vật khác. Vì voi cân nặng hơn 6 tấn nên những con vật khác sợ hình dạng to lớn của nó. Ngay cả Sư-tử, con vật mệnh danh là chúa sơn lâm gặp bầy voi cũng phải lảng tránh.

Voi mới sinh ra nặng 200 cân Anh. Từ lúc sinh ra cho đến lớn voi không bao giờ đi một mình cả. Chúng thường đi từng bầy từ 12 đến 40 con voi.

Vì voi khỏe mạnh nên hiện giờ người ta vẫn dùng sức voi vào những công việc nặng như: khuôn vác, nhổ rễ cây, kéo những thân cây gỗ nặng v.v...

NGUYỄN THU
(theo Autobiographie)

Trả lời Ô CHỮ

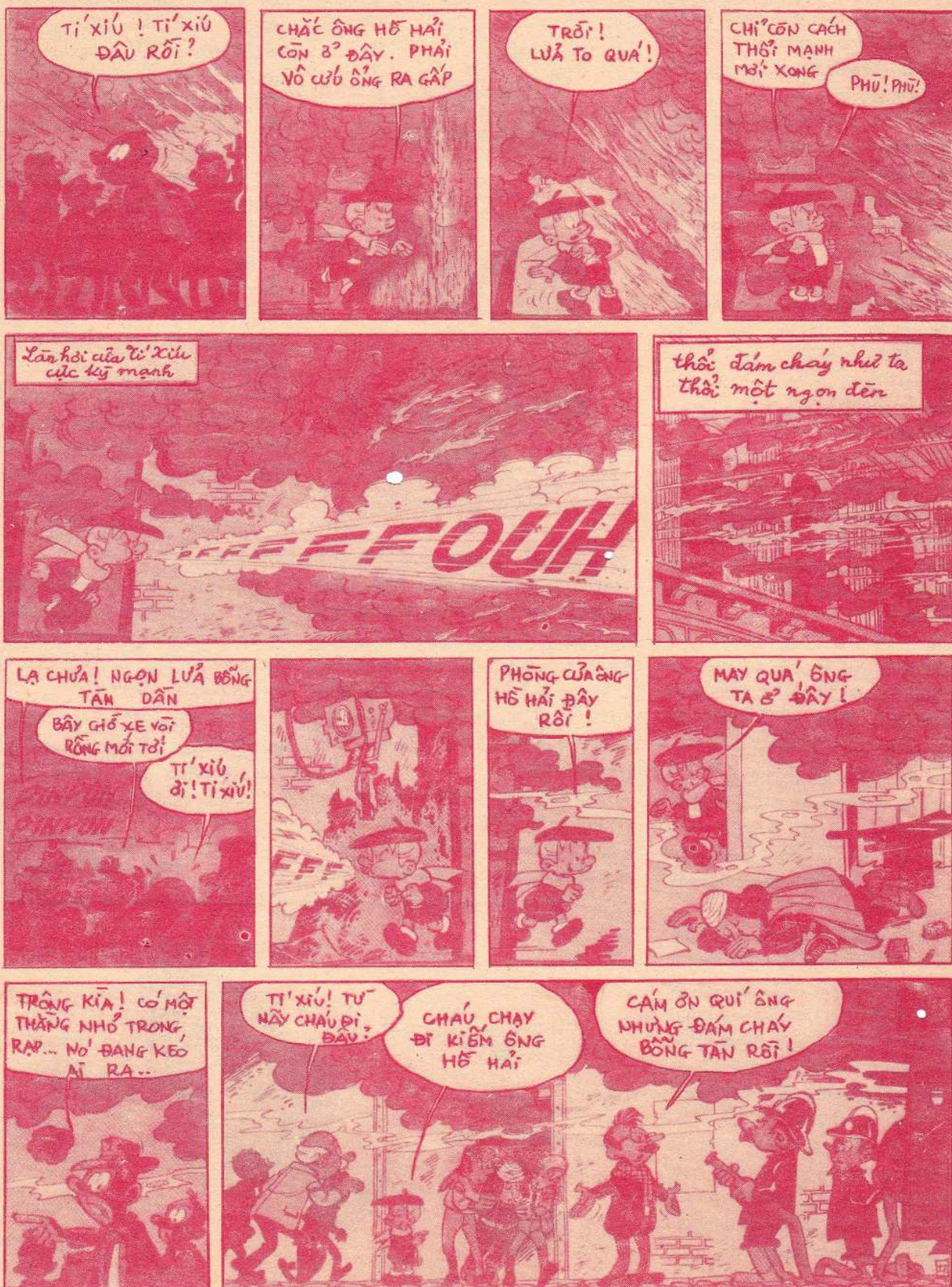

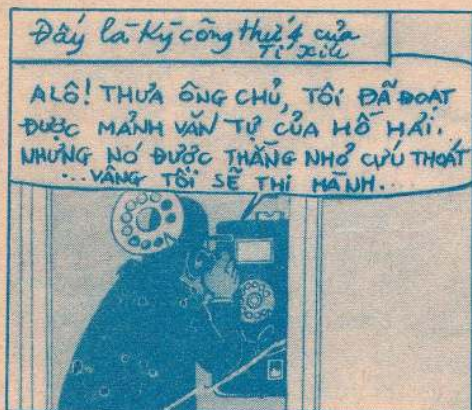
TI' XIU ĐẠI THẦN LỰC

với bức văn tự kỳ khôi

TRANH của PEYO và WALTHERY

CHU QUÂN chuyển ngữ

VỤ ĐẮM TÀU

BIRKENHEAD

(Bóc-ken-hét)

Những lúc gặp nguy biến trên biển cả, các nhà hàng hải Anh Cát Lợi thường nhủ thầm với nhau: «Hãy nhớ lấy vụ Birkenhead!» Họ biết được câu chuyện dũng cảm này khi con tàu chở lính danh tiếng Birkenhead gặp nạn vào năm 1852. Chuyện Birkenhead đã trấn an họ trong những lúc lo âu và thường giúp họ biết cách tự chủ để thoát hiểm. Cũng có lúc nó đã đưa họ đến cái chết thật anh dũng.

Người ta còn nhớ, vào ngày 28-3-1954, một cuộc cấp cứu vĩ đại trong lịch sử hàng hải đã giúp hàng trăm người thoát cảnh chết chóc. Trước 7 giờ sáng hôm đó, con tàu chở lính Em-pai-uynh-rót (Empire Windrush) của Anh Cát Lợi đang lướt sóng trong Địa Trung Hải cách bờ biển Phi Châu 50 dặm, hành khách trên tàu đã thỉnh thoảng thấy con tàu rung mạnh và chồm tới. Khói đen bắt đầu bốc lên, một âm thanh rung rợn phát ra từ trong lòng tàu.

Cháy trên biển

Một thủy thủ ở phía dưới hấp tấp chạy lên boong tàu, tóc tai, lông mi, lông mày mất sạch, mặt mũi đen xì, một bên má loét ra để lộ xương, anh ta hét: «Cháy! Phòng chứa nổi sắp bị nổ!» Nói đoạn, anh ta lăn đùng ra chết. Ba thủy thủ khác cũng đã chết trong phòng này. Lửa tràn lan dữ dội; chỉ trong ít phút, phần giữa con tàu đã biến thành một lò lửa vĩ đại.

Các sĩ quan và thủy thủ đoàn đã hành động mau lẹ. Họ cố dập tắt ngọn lửa, vài sĩ quan chạy vội lên boong để trấn an hành khách. Sau khi thấy không còn ngăn chặn nổi ngọn lửa nữa, Đại úy Uy-li-am Uyn-

son (William Wilson) ra lệnh bỏ tàu. Mọi người đều biết cái chết đã kề bên vì một số thuyền cấp cứu đã bị thiếu rui mà trên tàu lại đông người. Nó chở những viên chức phục vụ tại Viễn Đông nay hoặc đã mãn nhiệm kỳ, hoặc được lệnh về quê nghỉ phép. Nhiều người mang theo cả gia đình. Có tất cả 1515 người trên tàu, trong số đó có 125 đàn bà, 87 trẻ em và 17 người đau ốm. Vậy mà chỉ có 12 chiếc thuyền cấp cứu, mỗi chiếc chỉ có thể chở được từ 49 đến 100 người. Rõ ràng là thiếu chỗ, nhưng không ai tỏ ra khiếp sợ và không một người nào tranh xuống thuyền.

Với giọng bình tĩnh qua loa phóng thanh, Đại tá Chỉ huy đoàn quân ở trên tàu ra lệnh cho binh sĩ của ông áp dụng «kỷ luật Birkenhead». Theo kỷ luật này, tất cả đàn ông trên tàu phải lên boong xếp hàng ngay ngắn, không ai được nhúc nhích cho đến khi có lệnh mới. Cũng nên biết rằng chỉ khi nào phải bỏ tàu, người ta mới sử dụng từ ngữ này. Nó đòi hỏi tất cả các bậc mây râu đứng trước bất cứ một nguy biến nào, cũng phải

đứng nghiêm bất động trong khi đàn bà con trẻ được tập trung xuống thuyền cấp cứu.

Xuống thuyền

Các bậc tu mi nam tử trên con tàu Empire Windrush đã lấy chuyện Birkenhead làm phương châm hành động. Những nhân viên thuộc thủy đoàn, mặc dầu khói than mù mịt, vẫn ở lại làm việc tại chỗ, trong khi các hành khách quân nhân lặng lẽ xếp hàng trên boong tàu cùng với các sĩ quan. Đàn bà trẻ con được đưa xuống thuyền cấp cứu. Chồng, cha của họ đứng trong hàng chờ hết áo ngoài ra ném xuống thuyền để họ mặc cho ấm nếu tàu cấp cứu đến trễ.

Khoảng 7 giờ 20 phút, tất cả đàn bà trẻ con và các người đau yếu đã xuống hết thuyền. Ngọn lửa bây giờ đã lên đến cực độ. Kính tại các cửa sổ của tàu nổ lách tách. Thuyền cấp cứu chỉ còn dư một ít chỗ. Theo lệnh của Đại tá Si-cốt (Scott), các sĩ quan lựa ngay những binh sĩ trẻ tuổi rồi ra lệnh cho họ xuống những thuyền cuối cùng này. Trong số những người còn lại, nếu chỉ một người xô tới thuyền cũng đủ khiến nhiều người khác làm theo, nhưng không ai đã làm như vậy. Vì không có sự hỗn loạn nên tất cả thuyền cấp cứu đã được hạ thủy bình yên, không có cái nào bị lật mào đầu hành khách xuống thuyền đều rất kinh hoàng.

Khi con thuyền sau chót được hạ thủy vào lúc 7 giờ 32 phút, 300 viên chức và nhân viên thủy thủ còn lại

- Khá không?
- Mới bán được 2 tấm.
- Ái chà! Khá rồi!
- Phong cảnh hả?
- Không 2 tấm khăn trải giường!

trên tàu không hề nao núng. Bộ đồng phục của Đại úy Wilson đã rách tả tơi, giày của ông ta đã bị cháy xém đến tận chân. Nhưng ông ta vẫn chạy khắp tàu, lục lọi mọi nơi mọi chốn để biết chắc rằng không còn sót một người nào ở dưới tàu nữa mới thôi. Rồi ông điều khiển các thủy thủ thả lượm các thùng, các miếng ván và bất cứ thứ gì nổi được trên mặt nước thì ném xuống biển để lát nữa thủy thủ và binh sĩ có cái mà bám vào.

Bỏ tàu

Đại tá Scott ra lệnh chốt cho binh sĩ của ông: «Hãy bỏ giày và áo ngoài ra, và hãy rời tàu, nhưng không được bơi tới thuyền cấp cứu!» Binh sĩ của ông liền nhảy xuống biển trong khi lửa đã bén chân họ. Không thấy một con tàu nào khác, không ai biết đến bao giờ họ mới được cứu lên. Một người đầu bếp đã bị phỏng nặng ở mặt và cháy gần hết tóc, vẫn tiếp tục lượm những ghế tựa trên boong tàu quăng xuống biển để làm phao cho những người ở dưới nước. Làm xong, ông ta lao mình xuống biển. Đại tá Scott và Đại úy Wilson cũng nhảy theo. Đó là những người cuối cùng rời bỏ con tàu.

Thành tích cuối cùng

Những thuyền cấp cứu nặng nề còn đậu cách họ một khoảng ngắn đầy cám dỗ. Phần lớn những người ở dưới nước đều có thể bơi tới những thuyền này một cách dễ dàng. Nhưng họ đã tuân theo mệnh lệnh, vẫn giữ khoảng cách và cố bám vào bất cứ vật nào nổi mà họ vớ được. Có người còn chống đỡ dùm cho những người không biết bơi nữa. Về sau Đại úy Wilson thuật lại: «Không hề có một dấu hiệu hoảng hốt, kỷ luật thật phi thường!»

Đến 8 giờ 15, những người trên thuyền đều thấy vui mừng: một tàu chở hàng đã hiện ra ở phía chân trời, đang tiến tới cứu họ. Trong vòng nửa giờ, có ba tàu nữa xuất hiện. Những người đang bơi được vớt lên thật cẩn thận. Cuộc cấp cứu

- Từ 6 giờ sáng đến giờ, chẳng có con cá nào đụng độ cả.
- Bò yên chí đi! Sắp đụng độ rồi đó!

đã hoàn tất vào lúc 10 giờ 15 phút. Sau đó, xác con tàu Empire Windrush đỏ rực cũng chìm lìm.

Kỷ luật cổ truyền

Không mất một người nào ngoài trừ bốn người bị chết do tiếng nổ lúc ban đầu. Kỷ luật Birkenhead đã được triệt để đề cao. Trong nhiều tai nạn khác xảy ra trên mặt biển, người ta cũng đã noi theo thứ kỷ luật hào hùng này. Khi con tàu Cộng Hòa của người Anh gặp nạn vào một đêm tối trời năm 1909, người ta đã làm sống dậy truyền thống Birkenhead. Đàn bà và trẻ con được đưa xuống các thuyền cấp cứu, sau đó đến những người bị thương tích và đau yếu, rồi những nam hành khách sau cùng mới tới chính thủy thủ đoàn.

Năm 1913 con tàu chở hàng Zemli-mo (Zemplemore) của người Anh đã phát hỏa ở phía đông bờ biển Vóc-gi-ni-a (Virginia) 800 dặm. Hàng ở trên tàu là dầu, gỗ và bông đã bắt lửa và cháy thật khủng khiếp. Vậy mà tất cả thuyền cấp cứu đã được hạ thủy an toàn. Bốn giờ sau, một tàu cấp cứu đến và thủy thủ đoàn được vớt lên hết không sót một ai.

Trường hợp lừng danh là chiếc Ti-ta-nic (Titanic) bị vỡ đôi khi đâm phải băng đảo tại Bắc Đại Tây Dương. Hàng ngàn người trên con tàu lộn

lầy của người Anh này đều biết là chết tới nơi rồi. Vậy mà họ vẫn tuân theo luật «Ưu tiên cho đàn bà con trẻ».

Những nhân vật quan trọng trên thế giới đã lùi lại nhường bước cho các nữ du khách xuống thuyền cấp cứu. 37 kỹ sư trông nom nồi súp de và phòng máy đã chết một cách hiên ngang. Tám nhạc sĩ vẫn ở lại trên boong cử lên những bài thánh ca. Tất cả đều chết hết.

Đàn ông trên những con tàu này cũng như những tàu khác đã hành động theo truyền thống kỷ luật và lòng can đảm mà con tàu Birkenhead đã tạo dựng nên. Dân Anh sẽ không bao giờ quên được con tàu danh tiếng ấy.

Chuyện con tàu Birkenhead

Vào lúc 2 giờ sáng, con tàu Birkenhead đang trên đường chuyển vận binh sĩ và gia đình họ tới Nam Phi thì đâm phải một tảng đá cách Kếp-tao (Capetown) 40 dặm. Mười phút sau, trong khi người ở trên tàu sợ hãi kéo lên boong thì con tàu lại đụng vào đá một lần nữa rồi bị xé làm hai. Phần trước chìm xuống nhưng mọi người đều kịp di chuyển sang phần sau của con tàu. Trong số 630 người ở trên tàu, có 170 người là đàn bà và con nít. Lính trên tàu đều là tân binh, một số sĩ quan còn

(Xem tiếp trang 28)

EM TẬP VIẾT VĂN

(tiếp theo trang 10)

ngã vào vòng tay dịu hiền, tràn đầy thương yêu triu mến và muốn nói thật nhiều những lời thương mẹ nhưng cổ họng bỗng nghẹn lời, hai hàng nước mắt tự nhiên chảy dài xuống má, thanh khiết, trong veo như giọt sương mai.

LDH

(Sinh năm 1962)

Lớp 5 — Trường TN Cần Thơ

NHẬN XÉT :

- 1) Nhập đề : ý tâm thương.
- 2) Đoạn 2 có 7 dòng mà không có chủ từ.
- 3) Phần chính diễn tả nội tâm, ít chi tiết nên không sửa soạn được tâm lý thích ứng của người đọc đối với vấn đề đình diễn tả.
- 4) Thiếu nhận xét xác thực nên diễn tả thiếu trung thực.
- 5) Tác giả chưa thành thực xúc động nên còn dùng sáo ngữ, do đó bài văn mất truyền cảm nhất là ở câu dưới cùng vì giọt nước mắt « tinh khiết, trong veo như giọt sương mai ».
- 5) NHẬN XÉT CHUNG : Nên thành thực hơn nữa khi diễn tả.

Ánh nắng gay gắt của buổi trưa cuối hạ hắt vào nhà, tiếng muỗi vo ve bên tai nghe rõ mồn một giữa cái không khí im vắng, nóng nực này, mẹ và lũ nhóc ngủ cả, em nằm suy nghĩ vẩn vơ, thỉnh thoảng nghe tiếng cựa mình và tiếng phe phẩy quạt của mẹ, nằm bên người em thấy yên tâm hơn với những ý nghĩ « ma quái » dị kỳ, em nhìn vào mặt mẹ, nét hiền hòa được rõ, nhưng lại xen thêm vào những nếp nhăn, và mái tóc, mái tóc mẹ lại ngả màu đen sang hơi trắng bạc. Ủa ?! sao mọi ngày em không hề chú ý nhỉ ? mẹ càng ngày càng già đi, màu trắng ẩn hiện sau màu đen cũ làm mái tóc trở thành màu muối tiêu cằn cỗi, lòng em xúc động, mẹ đã già, mẹ lo cho gia đình nhiều, mẹ đã phải suy nghĩ lắm, em

muốn ôm chầm lấy mẹ mà nói rằng : « mẹ ơi ! con thương mẹ nhiều lắm ! ».

Trong lúc này em thương mẹ hơn bao giờ hết, mẹ nằm kia, đang say ngủ, bên mẹ vẫn có em nằm quạt, tự nhiên em nghĩ rằng : « cầu mong sao cho thời gian chậm lại để cho mẹ vẫn mãi mãi như hiện tại, mẹ đừng già thêm chút nào nữa cả ! ». Rồi em nói nhỏ : « mẹ đừng lo gì nữa mẹ nhé ! Con yêu mẹ nhất đời đấy mẹ ạ ! ».

Và hình như mẹ đang nở một nụ cười hài lòng, không biết rằng cười trong giấc mộng hay cười khi nghe xong câu nói của em...

N.T.N

(Sinh năm 1958)

Lớp 9 Trường NK Khánh Hội

NHẬN XÉT :

- 1) Câu viết quá dài, nên ngắt thành nhiều câu ngắn hơn để ý tưởng được sáng sủa mạch lạc.
- 2) Văn trôi chảy tự nhiên, đã thoát khỏi khuôn phép của một bài luận.
- 3) Ý chính của bài chưa được truyền cảm, chưa gây được xúc động vì chưa thể hiện được sự tha thiết chân thành.
- 4) Ý cuối cùng gượng ép, thiếu tự nhiên.

5) NHẬN XÉT CHUNG : Bài trung bình, nên cố tìm thêm ý mới.

VỤ ĐẮM TÀU BIRKENHEAD Bớc-ken-hét

(tiếp theo trang 27)

trẻ. Ba thuyền cấp cứu được hạ xuống, mỗi thuyền chỉ chứa được 60 người,

Con tàu đang vỡ ra từng mảnh và chỉ còn đắm ba phút nữa là chìm. Đứng trước cái chết chắc chắn trong tay — vì nước đang ập vào tàu và biển đầy cá kình — nhưng không một ai đã lo giành thuyền cấp cứu cho mình. Viên Tư lệnh quân đội, Đại tá Sít-nê (Sidney) ra lệnh cho đàn ông tập hợp trên boong tàu. Hàng trăm binh sĩ lặng lẽ chấp nhận số phận. Họ sắp hàng dưới ánh đuốc trong khi vợ con họ được đưa xuống thuyền cấp cứu.

Khi con thuyền cuối cùng đã đi xa, người trên thuyền còn nhìn thấy những hàng áo đỏ của các binh sĩ vẫn còn đứng hiên ngang trên boong tàu. Thủy thủ đoàn cũng đứng chung với những binh sĩ này. Tàu chìm xuống tất cả vẫn đứng nghiêm mặc cho nước dâng lên quá đầu. Khi con tàu đã chìm sâu dưới nước, vài người cố vung vẫy trên mặt bề và bám vào những mảnh vụn của tàu. Đến trưa, một tàu cấp cứu đã đến vớt họ lên, nhưng trước đó, 436 người đã chết. Trong số này có Đại tá Sidney, ông đã bám được vào một miếng ván,

nhưng khi trông thấy hai anh thợ máy đang ngắc ngoải chìm xuống, ông liền choãi miếng ván lại phía họ. Khi nhận thấy miếng ván không thể đỡ hết cả ba người, ông liền buông tay ra và chìm xuống. Theo lời kể lại của Đại úy Giôn-rai (John Wright) một sĩ quan sống sót thì kỷ luật thật tuyệt vời, lệnh ban ra mọi người răm rắp theo, không một tiếng xì xào.

Chuyện con tàu Birkenhead đã làm chấn động khắp nước Anh. Các đài kỷ niệm đã được dựng lên để tưởng nhớ những người đã đi trên con tàu này.

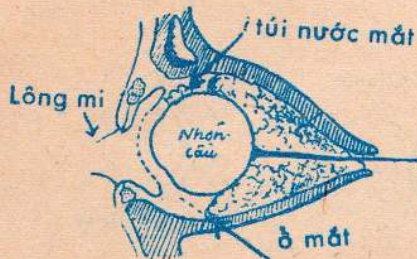
Hồi chưa xảy ra vụ Birkenhead, mỗi khi có tàu nào gặp nạn, người ta thường « phàn ai nấy lo ». Kẻ mạnh tìm cách giành lấy thuyền cấp cứu, còn đàn bà con trẻ bị mặc kệ cho chết. Các truyền thống « ưu tiên cho đàn ông, con trẻ » đã được con tàu chở lính danh tiếng năm 1852 làm cho bất diệt, truyền thống này đã cứu sống không biết bao nhiêu nhân mạng. Trong vụ cháy tàu Empire Windrush khủng khiếp vào tháng 3 năm 1954, nó đã cứu 1.511 người nữa.

VĂN TRUNG

(Phỏng theo Keith Monroe)

thắc mắc của em

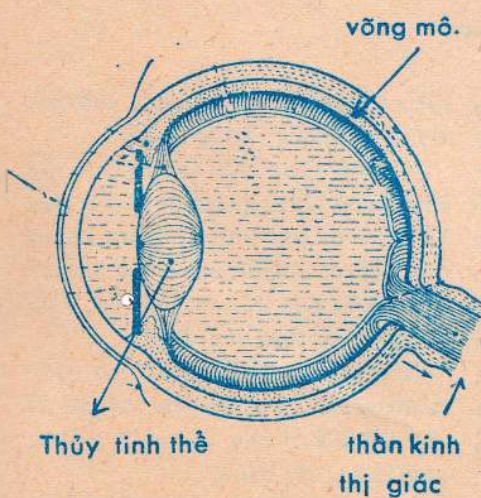
(tiếp theo trang 2)

Nhơn cầu ví như một phòng tối của máy ảnh :

— Đằng trước nhơn cầu có một **thủy tinh thể** là một khối trong suốt, hai mặt lồi, đàn hồi được, có tác dụng như ống kính trong máy ảnh dùng để thu ảnh của vật bên ngoài. (Khi về già, thủy tinh thể trở nên đục đi và bớt đàn hồi).

— Phía sau nhơn cầu có một màng mỏng gọi là **võng mô**. Trên võng mô có ba lớp tế bào thần kinh liên lạc với thần kinh thị giác. Khi ảnh truyền vào võng mô, thần kinh thị giác sẽ truyền lên não để cho ta nhận biết hình ảnh của sự vật. Như thể võng mô cũng tương tự như tấm phim trong máy chụp hình.

Người mắc tật cận thị là người có **thủy tinh thể** lồi quá hay **nhơn cầu** dài quá :

a) Thủy tinh thể lồi quá, ánh sáng bị sẽ hội tụ nhiều, làm ảnh **rời võng mô** chạy về phía trước.

b) Nhơn cầu dài quá, làm võng mô cách xa thủy tinh thể, cũng làm ảnh **không** tới được võng mô, nên ở phía trước.

Trong cả hai trường hợp trên, ảnh đều không hiện đúng lên võng mô nên mắt không thấy rõ.

— Nếu vật ở xa, dù mắt có **điều tiết** (nheo mắt để điều chỉnh)

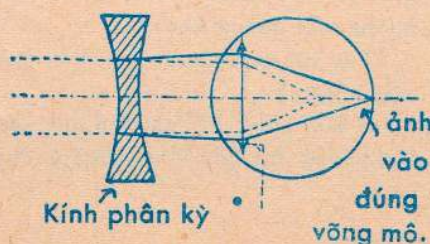
ảnh chỉ chạy thêm về đằng trước, nên mắt càng không thấy rõ. Vậy **mắt cận thị khó** thể nhìn xa.

— Nếu vật ở gần, ảnh chạy ra sau võng mô, mắt điều tiết, sẽ làm ảnh hiện đúng lên võng mô, lúc đó sẽ nhìn rõ. Vậy **mắt cận thị chỉ** nhìn thấy rõ vật ở thật gần.

Khi về già, thủy tinh thể bớt đàn hồi, độ cong có thể giảm đi do đó nếu tật nhẹ có thể khỏi bệnh cận thị, hoặc kính đeo mắt có thể giảm bớt độ đi.

Người ta chữa tật cận thị bằng cách đeo **kính phân kỳ**, có tác dụng kéo ảnh của vật về đúng võng mô để ta thấy ảnh rõ.

Kính cận thị độ nhỏ nhất có thể là 0,25 di-ốp, số lớn nhất có thể lên tới trên 20 di-ốp. Nhưng thường thường cận thị trên 1 độ mới cần đeo kính. Ở VN, chú chỉ biết có nhà văn Thái-Bắc bên báo Ngàn Thông đeo kính cận tới 17 độ, mắt kính dày như tròn chai !

CƯỜI

GIỎI TOÁN

Ông giám đốc Dưỡng trí viện trắc nghiệm 1 người điên :

— Này bạn, nếu tôi mua 1 món đồ giá 496đ50 và bán lại 375đ90 thì tôi được lời hay lỗ ?

Người điên :

— Về số đồng thì lỗ, số xu thì lời.

NÓNG RUỘT.

Vị mục sư Smith từ trần, Nhân viên Giảng đường dán mảnh giấy trước cửa ghi mấy chữ : «Mục sư Smith lên Thiên Đàng hồi 6giờ30»

Hôm sau, mọi người ngạc nhiên thấy có kẻ nào dán thêm mảnh giấy ghi : «Đây là Thiên Đàng. 9 giờ. Chưa thấy Mục sư Smith đến. Rất nóng ruột.»

ÁO ÁNH

CÂU CHUYỆN KHÔI HÀI

Ông William Thompson có tật hay lãng tai, nhưng ông không muốn cho mọi người biết điều đó.

Buổi tối nọ, ông mời một số bạn bè thân thuộc đến nhà dùng cơm tối. Trong lúc ngồi vào bàn ăn, có một người bạn đứng lên xin kể một câu chuyện vui. Sau khi nghe câu chuyện, mọi người đều cười và người... sẽ ý thấy ông William cũng cười to và vui vẻ. — «Ồ ! thật là một câu chuyện khôi hài hết sức !» ông cười và tiếp : «nhưng tôi có một câu chuyện khôi hài hơn thế nữa. Các anh có thích nghe không ?» Mọi người đều vỗ tay tán thành. Ông William bắt đầu kể.

Câu chuyện vừa chấm dứt, mọi người lại phá lên cười to hơn nữa. Ông William mỉm cười một cách sung sướng.

Nhưng ông đâu có biết lý do tại sao họ lại cười to như thế ! Vì, ông ta vừa kể một câu chuyện giống hệt câu chuyện mà bạn ông ta đã kể lúc nãy.

PHI THUYỀN GIẢN DỊ

— Cùng bạn, bạn muốn làm 1 chiếc phi thuyền như thế không? Dễ lắm, bạn chỉ cần một ít vật liệu và thực hành theo như cách sau:

I. — VẬT LIỆU :

— Thiếc mỏng, mềm (lấy ở lon bia «Hams» ra hay ở ống thuốc đánh răng đã hết, chứ đừng lấy thứ thiếc cứng).

- Cọng cán chổi
- Giấy
- Dây thép cứng.

II. — CÁCH LÀM

1) Giàn phóng :

— Bạn cắt một miếng thiếc có chiều rộng chừng 6,5cm dài 8cm quấn tròn theo cọng cán chổi (H.1) rồi rút ra.

— Lấy kẽm bẻ gấp từng mí nhỏ (H.2) độ 2,3 lần ở 1 đầu ống thiếc (như ống kem đánh răng í mà).

— Dùng dây thép cứng, quấn vòng ống thiếc để làm chân cho giàn phóng đứng vững (xem hình chót).

2) Phi thuyền :

— Bạn lấy một cọng cán chổi dài 8cm vót nhọn 1 đầu làm mũi phi thuyền, đầu kia dùng dao chẻ ra làm 4 phần bằng nhau, sao cho đoạn chẻ đo được 3,5cm (xem H.4).

— Lấy 1 tờ giấy vuông cạnh 3,5cm, gấp như (H.3). Xong, đun vào cọng cán chổi giữa 4 cây vừa chẻ (H.4).

— Dùng băng keo dán cho 4 cây ở phía đuôi được chập lại. Tô diêm thêm cho phi thuyền.

Thế là xong, bây giờ bạn có thể đem ra bãi trống để phóng thử.

III. — CÁCH PHÓNG :

Bạn lấy 5,6 que diêm, gọt diêm sinh ở đầu mấy que diêm ra cho vào ống phóng (bạn cũng có thể thay thế diêm sinh bằng 1 tí thuốc pháo) rồi

bạn cấp chiếc phi thuyền vào ống phóng. Xong, bạn thắp đèn cây lên và đặt ở đít ống phóng (H.5)

Bây giờ, bạn chỉ việc ngồi 1 chỗ. Một lát sau, ống phóng bắt đầu nóng nên diêm sinh cũng bị nóng theo và tác dụng là đẩy ra 1 luồng hơi lên ống phóng. Do đó, bạn nghe thấy 1 tiếng «phụt» thật to, đồng thời chiếc phi thuyền sẽ rời giàn phóng bay vút đi... rồi rơi xuống đất, cách giàn phóng một quãng khá xa.

Tuy nhiên cũng có vài điều bạn nên lưu ý là:

— Khi chiếc Phi thuyền dút vào ống phóng mà hơi lỏng thì lực của

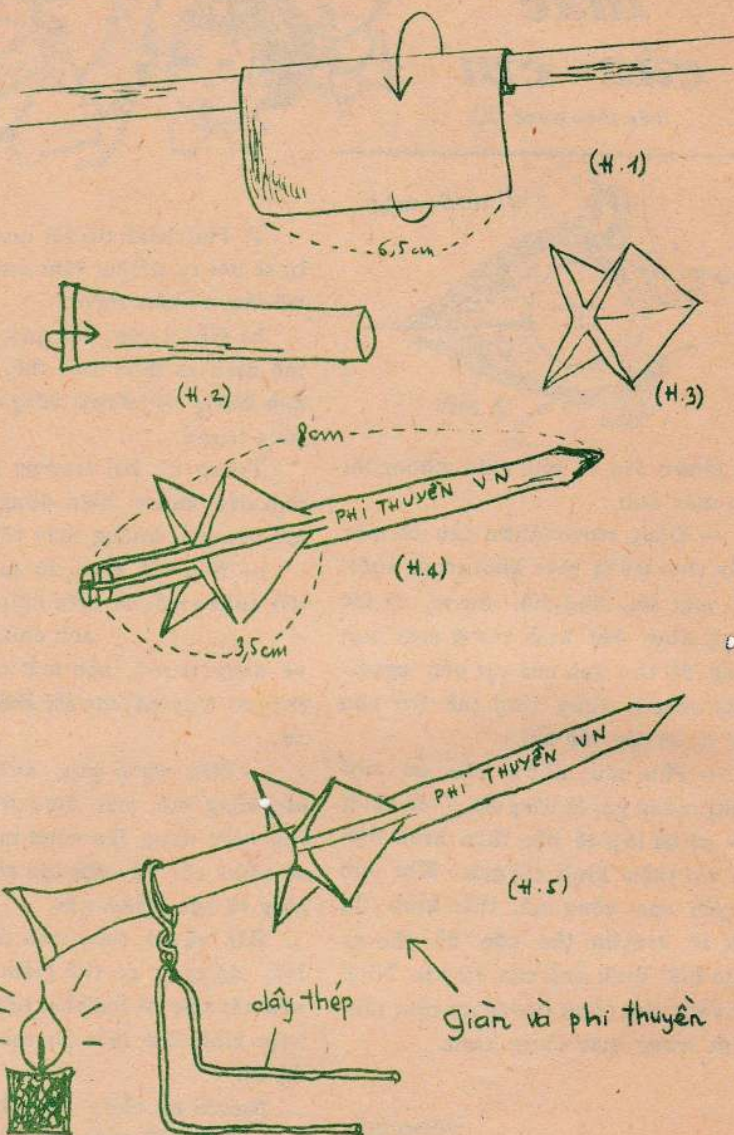
diêm sinh sẽ «xi» ra hết, còn chặt quá thì nó sẽ không phóng ra nổi.

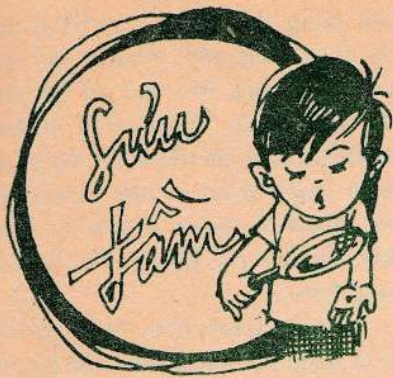
— Bạn đừng cho «nhiên liệu» vào ống phóng nhiều quá cũng như ít quá. Vì ít quá thì phi thuyền không phóng ra nổi (lẽ dĩ nhiên), ngược lại «nhiên liệu» nhiều quá thì... coi chừng, giàn phóng sẽ nổ tung lên đấy!

Biết đâu sau này lại có bạn «chế» ra được chiếc phi thuyền thật sự để chở GDTN đi chu du trong vũ trụ, phải không các bạn?

Chúc bạn thành công và hài lòng với món đồ vừa làm.

— TRIỀU VŨ —

VỊT MÒ

LOÀI NHỆN

1) Nhện lớn nhất thế giới :

Con nhện lớn nhất thế giới thì ở Guyane (Nam Mỹ), mình dài 9 phân.

2) Nhện nhỏ nhất :

Có hai giống nhện nhỏ nhất thế giới mình dài non 8 ly mét.

3) Chỗ sinh sống cao nhất :

Nhện là giống ở cao nhất trên địa cầu. Người ta thấy những giống nhện nhay ở 6.700 mét trên núi Everest (Hi Mã Lạp Sơn). Nhện cũng ở thật sâu trong mỏ than và các động.

4) Nhện độc nhất :

Một giống nhện Nam Mỹ tên Góa Đen (Veuve-Noire) có thể cắn chết người, tuy nhiên trong 10 phần trường hợp bất hạnh đó chỉ xảy ra kém 1 phần.

LOÀI SÂU BỌ

1) Con sâu lớn nhất :

Con sâu lớn nhất là con sâu khổng lồ Phi Châu, dài 15 phân. Những sâu châm chích ở nhiệt đới có thân dài 33 phân, và con Ong Atlas ở Ấn Độ cánh có bề rộng 30,5 phân.

2) Con sâu nhỏ nhất :

Mỗi năm người ta lại khám phá hàng trăm giống sâu bọ mới, nhưng có 2 giống nhỏ nhất mà người ta biết chỉ dài 0,2 ly mét, chúng có thể chui qua lỗ kim.

3) Con sâu nhanh nhất :

Những cuộc thí nghiệm đã chứng

thực rằng những điều quả quyết về con Ruồi Trâu Cái ở mình con Hoảng (Daim) có thể bay với tốc độ 1.320 cs/giờ là thái quá, những nhà sưu tầm đã công bố 1 giống chuồn chuồn có tốc độ 88 đến 96 cs/giờ, những thí nghiệm cũng cho biết những con số trên cũng quá cao, và tốc độ bay lớn nhất của 1 con côn trùng trên 1 quãng đường ngắn thôi thì vào khoảng 58 cs/giờ.

4) Vô cánh nhanh nhất :

Một giống ruồi nhỏ vô cánh nhanh nhất trong các giống côn trùng với 57.000 nhịp trong 1 phút. Thí nghiệm với những cánh cắt cụt và ở nhiệt độ 37 độ, số nhịp lên tới 133.080 mỗi phút

LOÀI BƯỚM

Tất cả có chừng 140.000 thứ bướm vừa bướm ngày và bướm đêm.

1) Bướm lớn nhất :

Bướm đêm lớn nhất là Atlas ở Ấn Độ với bề cánh rộng 30,5 phân. Bề mặt 2 cánh bướm đêm tên Hercules đo được 260 phân vuông.

Bướm ngày lớn nhất ở Nouvelle Guinée (gần Úc Đại Lợi), con cái có cánh rộng 30,5 phân.

2) Bướm nhỏ nhất :

Có bề rộng cánh 2,5 ly mét.

3) Khứu giác nhạy nhất trong thiên nhiên :

Con ngài (bướm tằm) đực có khứu giác nhạy nhất trong thiên nhiên, nó có thể dò thám được sức hấp dẫn của con cái ở xa 11 cs.

LOÀI TÔM CUA

1) Con lớn nhất :

Con vật lớn nhất trong loài giáp xác (tôm, cua) là con cua đỏ thắm gọi là nhện Nhật khổng lồ, mình dài 30 phân, chân duỗi thẳng đo được 3,35 mét từ đầu chân nó đến đầu chân kia.

2) Con nhỏ nhất :

Con bọ chết nước chỉ dài có 2,5 ly mét.

NGUYÊN SINH VẬT

Từ lâu nay người ta tưởng nguyên sinh vật đầu tiên là con Amibe, nhưng bây giờ danh hiệu ấy lại tặng cho một giống khác cùng loài nguyên sinh động vật có một tế bào.

Đặc tính nguyên sinh vật thì chung cho cả động vật và thực vật, có nguyên động vật cũng như có nguyên thực vật. Hình thể thực vật nhỏ nhất là Ty Lạp Thê (Mito chondrie) đường kính nhỏ hơn 2/1000 ly mét. Hình thể động vật nhỏ nhất phát giác lần đầu hồi 1936 ở trong cống rãnh, nước dơ bẩn, đường kính của nó 1/10 ly.

VỊT MÒ

CƯỜI

ĐẸP.

1 người điên đang sơn trần nhà, 1 người điên khác đi ngang bảo :

— Ê, người anh em! nắm chặt cây cọ, tôi đẹp cái thang đấy.

CHỈ TỐN CÓ 5 ĐỒNG

Một ông nọ vào quán nước kêu 1 ly đá chanh, uống xong ông hỏi :

— Ly này bao nhiêu ?

Chủ : Dạ 20đ ạ.

Khách : Trời ! sao mắc vậy ? Bên kia họ bán có rớt. Có điều là không có ghế.

Chủ : (lý sự) ờ, bên ấy đứng không thì là 2 chân, bên này có ghế tức là 4 chân với 2 chân của ông là 6, đáng lẽ gấp 6 mà tôi lấy có gấp 2, rẻ rồi còn gì nữa ?

Nghe vậy, ông khách thứ hai bước vào, kêu 1 ly đá chanh, vừa uống có 1 chân lên. Ông ta nói :

— Hà Hà ! như thế chỉ có 5 đồng.

Chủ : ????

HUYỀN ANH TUẤN
Gla-Định

THUỜ' MỜ làm Văn Sĩ

TIỂU THUYẾT HỒI KÝ NHẬT TIẾN

(tiếp theo kỳ trước)

Theo lời khuyên của chòm xóm, chị tôi trút cả rá cơm vào nồi nước gạo rồi đem nồi ra cọ rửa sạch sẽ để nấu nồi cơm khác. Lúc lùa cái giẻ cọ nồi làm bằng quả mướp phơi khô để chà mạnh vào thành nồi, chị tôi mới phát giác ra cái giẻ dính đầy cặn dơ và phẩm tím. Thế là bao nhiêu nghi vấn về diêm gỗ, vận xui đều tan hết cả, và bà chị tôi tá hỏa lên khi nghĩ rằng đích danh thủ phạm vụ này không ai khác hơn thằng em có nhiều thành tích bất hảo trong nhà là tôi. Nhưng hình như đã chốt xé to cái vụ vận xui này với hàng xóm rồi, nên chị không dám hó hé cho lối xóm hay, mà chỉ kéo tôi xuống bếp củng cho một cái nền thân vô đầu và hỏi :

— Buổi sáng lúc chị đi chợ, cậu có đem nồi ra đun gì không ?

Tôi ấp úng :

— Em... em...

— Còn tính chối nữa phải không.

Cậu nấu phẩm tím bằng nồi thời cơm. Đúng không ?

Tôi cãi lại:

— Em đâu có nấu phẩm tím... em nấu thạch đấy chứ.

— Nấu thạch làm gì ?

— In báo... thạch in báo !

— Lại báo với bồ, rồi bỏ cả học hành. Chị sẽ mách ba cho mà coi.

Bữa cơm hôm ấy bị trễ mất gần 1 giờ đồng hồ. Ba tôi đi làm về thấy chưa có cơm, gắt um lên. Chị tôi đổ lỗi cho tôi đã làm hỏng cả một nồi cơm vì nồi dính phẩm tím. Thế là ông cụ xách cái chổi lông gà ra khện cho tôi một trận nền thân. Nhưng may quá, mớ báo tôi in xong hồi sáng đã được tôi tàn cừ xuống gầm giường, không bị tịch thu một tờ nào hết. Thế là tôi như mở cờ trong bụng rồi, mặc dầu cả ngày hôm sau đất tôi vẫn còn buốt thon thót vì năm cây con lươn nổi lên tím bầm bầm từ mông xuống tận đùi.

Buổi ra mắt tờ Bút Mới với kỹ thuật in mới gây sôi nổi khắp lớp học. Báo dày 12 trang, khổ giấy học trò, in rất rõ và đẹp, tôi đề giá 2 đồng mỗi số, bán vào một cái là hết 2 chục số. Tính số lại tôi thấy :

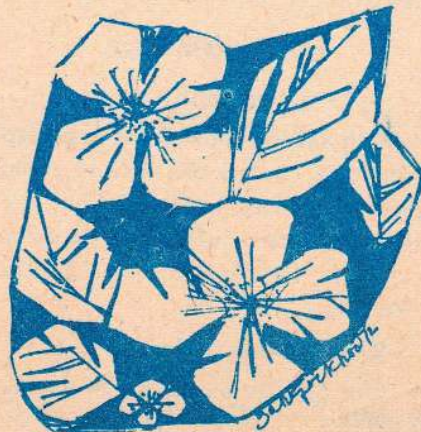
VỐN : một nửa lạng thạch 20đ, phẩm tím 3đ, giấy tàu bạch 10đ. Tổng cộng 33đ.

THU : 20 số $\times$ 2đ = 40đ.

LỖI : 7đ và 10 số báo vừa biểu vừa giữ lại làm kỷ niệm.

(Không kể tiền nhuận bút bài vở, và công chép, công in, công rửa nồi, mâm...v.v... những cái đó không nên tính toán vì tôi chỉ cần phụng sự nghệ thuật !)

Tôi đã phác họa sẵn một lễ lối làm việc qui mô, bất cần phương tiện nồi niêu của bà chị tôi nữa. Tôi sắm riêng cho tôi một cái nồi đất cỡ nồi kho cá thu để nhờ trong góc bếp. Thạch thiếc, mực miếc có dơ bẩn cũng chẳng còn liên hệ gì tới ai. Còn

mâm đồng thì tôi thay thế bằng một loại khay bằng tôn, khuôn khổ chỉ vừa bằng trang báo mà tôi đặt làm trên phố hàng Thiếc. Với những cái khuôn này, tôi tiết kiệm được rất nhiều thạch trắng vì nếu dùng mâm tròn, thạch ở quanh 4 bốn rìa mâm phải cắt vụn ra, không đủ in một trang báo.

Duy chỉ có tay chân, quần áo của tôi là thâm hại nhất. Mực tím dầy ra tôi từ đầu xuống chân. Sơ mi trắng không cái nào không có lấy dăm bảy vết mực tím. Hôm bà cô họ tôi tới thăm, thấy tôi lem luốc quá, bà cắt tiếng khen :

— Thằng này chăm học quá, nhìn chỗ nào trên người nó cũng thấy mực.

Bà chị của tôi chỉ bụm miệng cười, rồi nói :

— Vâng... nó chăm lắm đấy a, nhưng thợ nhuộm thì cũng dính phẩm tím nhiều đến vậy là cùng.

Mặc dù chị tôi có nhạo báng đến thế nào thì báo của tôi cũng ra đều đặn được hàng tuần. Số độc giả tăng thêm 5 vị nữa, tổng cộng là 25 người, tôi lời đứt đuôi đi mỗi tuần 17đ, dư tiền ăn bánh rán nhân đậu xanh mỗi giờ ra chơi.

Nhưng nếu cuộc đời cứ dễ dãi trôi chảy một cách êm xuôi như vậy thì đâu còn gì để nói. Đàng này, báo của tôi ra loại mới, chỉ được đến số thứ 5 thì một biến cố xảy ra làm tôi choáng váng. Số là, vào thời kỳ đó, tổ chức Học sinh, Sinh viên chống Pháp dưới danh nghĩa Ủy Ban Kháng Chiến Sinh Viên Học Sinh Đô Thành bắt đầu hoạt động mạnh mẽ. Họ cũng in và phổ biến các loại truyền đơn, các tài liệu học tập truyền tay bằng kỹ thuật ấn loát «tối tân» y hệt như tờ báo Bút Mới của tôi. Một vài vụ bắt bớ đã xảy ra trong giới học trò Trung học. Loại ấn phẩm in bằng thạch bản dù nội dung bất kỳ ra sao, bỗng trở thành một thứ đồ quốc cấm. Vào lần chốt, tôi ôm báo đến trường, vừa mở cặp lấy ra là bị tẩy chay ngay :

(còn nữa)

HỘP THƯ

(tiếp theo)

Em Quốc Việt, Đà Nẵng : Em gửi bài Noel về là vừa rồi đấy. Chữ em cũng dễ coi, khỏi cần đánh máy em ạ.

Em Mừng hoàng Vu, Đà Nẵng : Dự định của em rất hay. Em xúc tiến đi. Chỉ mong sớm thấy bản tường trình của em lắm đó em à.

Em Kim Thu, Nha Trang : Em là người rất đôn hậu, chân thật, chỉ đọc từ đầu tới cuối là thư của em, chỉ thấy thế. Tiếc rằng M. hiểu lầm em, M đã mất dịp may có bạn tốt. Em không cần phải giải thích với M. nữa. Không nên đòi tất cả mọi người phải đồng ý với mình. M. ưa dối trá, nói xấu, cố tình gây mâu thuẫn, sẽ không hiểu em, mất thì giờ mà thôi. Nhớ rằng Phật, Chúa còn có người nói xấu, thì ta tránh sao khỏi em đồng ý chứ.

Em Phạm Hoài Nhân, Long Khánh : Chờ các bạn có thể, em ghi số thể và gửi về em nhé.

Em Ngọc Bích, Bình Dương : Nếu học lực em đã khá, và em dư thì giờ có thể lãnh thêm nhiệm vụ mới, thì em cứ nhận. Nhưng nếu trường ban cũ đặc lực thì em yêu cầu các bạn cứ giữ y nguyên cho khỏi xáo trộn là tốt hơn.

Em Đặng Lê Văn, Long An : Nếu có một em nào nhà rộng, và xin được phép ba má thì gửi thư về, tòa soạn sẽ loan báo ngày giờ và địa điểm để các em họp với nhau và bầu đại diện, em ạ.

Em Lâm Phương, Đà Nẵng : Chú bé này tinh nghịch quá. Bất cứ phải đọc ngược thư. Tại quá chưa. Chỉ bèn trở tài chỉ cả, đem ngay thư cho soi gương luôn, thế là chỉ đọc ào ào, nhanh như máy. Em đoán tài lắm. Cho chỉ kính lời cảm ơn ba, em nhé.

Em Kim Thu, Saigon : Phần lớn các em đòi giữ y nguyên mấy mục «thắc mắc của em», «Trang giải trí» nên tòa soạn thấy rằng phải chiều ý đa số, mà giữ nguyên các mục như cũ. Yên chí rồi nhé. Cười lên đi. Em đúng là công dân anh dũng bảo vệ mấy mục đó, đáng được huy chương em nhỉ.

Em Hoàng Văn Hiền, Đà Nẵng : Em ơi, nếu hôm nào cảm thấy chỉ nhớ chỉ, không hỏi gì chỉ cả, mà viết thư về cho chỉ, thì em vui lòng coi khu đại đoàn kết mà đừng tức chỉ nhé. Tại vì chỉ sợ em trông, thư ối động nhiều, nên chỉ đành phải vậy. Cũng như trong buổi họp, người nào có vấn đề thì lên nói, còn không có vấn đề gì cần nói thì chỉ chào nhau thôi, tinh thần vẫn như vậy mà em. Cả tòa soạn đều rất cảm động trước tấm lòng hàng say nồng nhiệt phục vụ Thiếu Nhi của em. Cảm ơn em nhé.

Em Hoài Nam Toàn, Xóm Mới : Công đóng bộ tặng em ạ. Chỉ mong các em ghé tòa soạn chơi. Vui lắm. Cố đạp xe tới nhé.

Em Thiên Lý Mã, Saigon : Em muốn nội dung T.N sẽ gồm những bài có tính cách người lớn hơn nữa vì hiện nay tờ T.N chỉ dành cho tiểu học và thất lục thì em hơi sai lầm đấy. Chúng ta có những rục dành cho em nhỏ như Ti xú, v.v. nhưng đồng thời số trang dành cho bậc Trung học nhiều lắm, thí dụ như mục thắc mắc, ảo thuật, giải trí, tìm hiểu, vườn hồng v.v. Nếu nay viết cho độc giả lớn nữa thì thành báo người lớn mất rồi, phải không em?

Em Trần Chí Hùng, Saigon : Tới tòa soạn, em cứ tự nhiên như về nhà em vậy, đừng sợ. Báo bán không hết họ trả về tòa soạn em à.

Em Thăng Nệm, Nha Trang : Ý kiến của em mới là hay nhất. Báo cứ theo đường lối hiện nay là đỡ phiền phức thay này thay kia, lộn xộn quá em nhỉ.

Em Huỳnh Hoa Tiên, Kiến Phong : Hình 4x6 cũng được, tuy không xinh xắn như 3x4 vì thể nhỏ, phải xén cho hình nhỏ lại sẽ chỉ còn có gương mặt thôi. Nhiệm vụ của em là người trong tòa soạn là phụ trách cái mục mà mỗi người mang tên đó em. Em hiểu chỉ như vậy chỉ cảm ơn em lắm em ạ.

Em Bùi Trọng Thử, Tuy Hòa : Em gửi phiếu và hình, cứ giữ lại thể cũ, nếu em muốn, nghe em.

Em Trần Lương Ngọc, Saigon : Chữ dễ coi là chữ đẹp. Em đủ điều kiện gia nhập GB.N rồi đó em à.

Em Nguyễn Vũ Thoại Anh, Gia Định : Đừng buồn. Một mai, khi lớn lên, bạn em sẽ hiểu và thương em vô cùng nghe em.

Hai em Tùng, Trúc, Blao : Cho biết tin gấp. Nhà mong thư lắm đó hai em nhé.

Thương mến tất cả các em
Chỉ Đ.P.K.

Bài nhận được từ ngày 30-10-72

đến ngày 4-11-72 của các em :

Lưu Trọng Lư, Hồng Tuấn, Quốc Thanh, Trần Cảnh Đức, Đào Văn Trương, Đào Thị Mỹ Hiệp, Quế Em, Khiếu Quốc Việt, Trần Tú, Đặng Thanh Bạch, Thanh Sơn, Hoàng Diệp, Mộng Thy, Nguyễn Trường Anh, Hoàng Hải Hùng, Hoài Phương, Cúc Hy, Rong Xanh, Lam Phương, Nguyễn Thị Mỹ Hào, H.T. Đài, Ngô Văn Nghệ, Thiên Nam, Tê xê lá Me, Nguyễn Dung, Đăng Linh, Đỗ Thị Hạnh, Đà Giang, Hữu Minh, Thiên Bất Hỷ, Nguyễn Ngọc Hùng, Hoàng Diệp, Tiến Đạt, Đặng An

Minh Luân, Trung Tín, Trần Thành Đạt, H. Trung, Lê Duy, Chút Chít, Quyền Uyên, Nguyễn Minh Khiết, Lê Thanh Bình, Tường Lam, Hàn Mặc Vy, Trương Thị Sen, Thu Tử, Thủy Du, Mậu Đơn, LSHN, Thiên Nam, Hồng Nam, Phấn Thông, Hà Văn Tân, Trịnh Thiên Vũ, Nguyễn Văn Hùng, Tuấn Dũng, Thiên Nga, Hà Văn Tân, Linh Đa Đan Thu, U3, Thanh Long, Trần Thiện P, Lê Anh Dũng, MTTKH, Nguyễn Minh Huy, Thảo Bằng, Vũ Hà, Trương Văn Hiền, Vũ Ngọc Kim Thanh, Thanh Quang, Hoàng Dũ Linh.

BÀI DỰ THI SÁNG TÁC (tt)

310, Làng xưa, Trương Thị Sen — 311, Kỷ niệm ngày cũ, Ngô Thị Sang — 312, Kỷ niệm ngày xưa, Lê Ái Quốc — 313, Kỷ niệm ngày ra đi và tình bạn, Dạ Thiên Vũ, Long Khánh — 314, Giận hờn tuổi nhỏ, Trần Thanh Tông — 315, Hoa học trò của bé, Phấn Thông, Đà Lạt — 316, Những ngày kỷ niệm, Tôn Nữ Thanh Thủy, Saigon.

EM TẬP VIẾT VĂN (tt)

93, Nguyễn Đường, Tam Kỳ — 94 Tis Trần Đức Tuất KBC 400 — 95, Nguyễn Thị Nga, Khánh Hội — 96, Nguyễn Thị Dung, Chợ Lớn — 97, Đỗ Thanh Phong, Gia Định, 98, Nguyễn Minh Hòa, Qui Nhơn — 99, Ngũ Văn Sơn, Chợ Lớn — 100, Nguyễn Thị Hạnh, KBC 4529 — 101, Huỳnh Anh Tuấn, Gia Định — 102, Lê Thanh Bình, Gia Định — 103, Nguyễn Thị Đạo, Gò Công — 104, Lê Huỳnh Hoa, Mỹ Tho.

GIẢI ĐÁP ĐỒ VUI KỲ TRƯỚC

Phân số có tử số nhỏ hơn mẫu số, khi đảo ngược lại vẫn như cũ, đó là phân số 619.

Sau đây là danh sách các em gửi bài giải về đáp trúng và sớm nhất, mỗi em được tặng 1 tờ TN số 65.

1) Trương Nguyên Nguyễn 385/2 Hẻm 24 Bạch Đằng Gia Định.

2) Phạm Anh Hoàng, A1 Cư xá Ng. Văn Học, Gia Định.

3) Võ Trịnh Trường (KBC 3004)

4) Trịnh Quang Lộc (KBC 3004)

5) Lê Tri Kỷ 176 Dương công Trưng Thị Nghè GD

6) Trịnh Đình Hảo 36/60 Cô Bắc SG

7) Nguyễn Hoàng Khanh 10/47 B Trần Bình Trọng SG 5

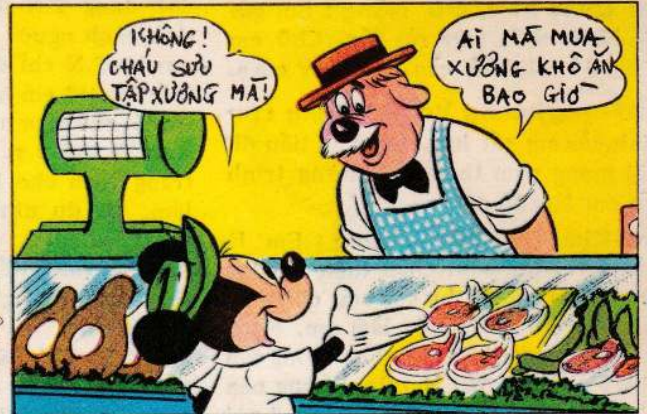
8) Ông Phạm Hưng Ty Bưu Điện SG Lê Lợi 57 Pasteur SG 1

9) Nguyễn Đức Thắng 249/35 D Triệu Đà SG 10

10) Đặng Thị Thanh Tâm 79 Phan Thanh Giản Cần Thơ.

11) Phan Xuân Quang 6 Bà Đa Lộc Đà Lạt

Mickey Kay làm Nhà Điều Khắc!

© 1971 — Walt Disney Productions.

